

แต่คิดจากข้าราชการใหม่
ผมไปเก็บเขาใหญ่มาครับ
ก็อุปการะบวฬาร
ถา น ฝ อย
ข้อคิดเกี่ยวกับ
การวางหลักสูตรการสอบเลื่อนตำแหน่ง
ท่านเป็นประเภทใด ? ท่านชอบประเภทไหน
ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรสอบรวม
แนะแนวตอบ เลื่อนขั้นขึ้นเป็นชั้นโท
ปัญหาการป้องกันยุโรปตะวันตก
ตอบ ปัญหาข้าราชการพลเรือน
ตอบ ปัญหาการคลัง
กฎหมายและระเบียบใหม่
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

วาสนาข้าราชการ

กรกฎาคม ๒๕๑๔

วารสารข้าราชการ

วารสารเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ท่านสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลัง หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด
โปรดส่งคำถามไปที่ “บรรณาธิการวารสาร” นี้

จำหน่ายปลีก เล่มละ ๓.๕๐ บาท
สมาชิก ๑ ปี ๓๕ บาท รวมค่าส่ง
นอกรั้วที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพหลโยธิน
โทร. ๘๔๕๔๔๔ หรือ ๘๔๓๓๓๓ คือ ๓๔

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ และอาสาสมัครพลเรือน
ในพิธีตรวจพลสวนสนาม เนื่องในโอกาสงานพระราชพิธีรัชดาภิเษก
วันอังคาร ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความปิติชื่นชมอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นความเข้มแข็งและความพร้อมเพรียงเป็น
สง่า ของเหล่าทหาร ตำรวจ และพลเรือน ในพิธีตรวจพลสวนสนามครั้งนี้ ทั้งได้ฟังคำ
อำนวยพร ซึ่งแสดงถึงความปรารถนาดีและไมตรีจิตของทุกๆ คนที่มีอยู่ต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอ-
ขอบใจ ขอสนองพรและไมตรีของท่านด้วยใจจริงทุกประการ

ชาติบ้านเมืองประกอบด้วยนานาสถาบัน อันเปรียบได้กับอวัยวะทั้งปวงที่ประกอบกัน
ขึ้นเป็นชีวิตร่างกาย ชีวิตร่างกายดำรงอยู่ได้ เพราะอวัยวะใหญ่น้อยทำงานเป็นปกติพร้อมกัน
อย่างไร ชาติบ้านเมืองก็ดำรงอยู่ได้ เพราะสถาบันต่าง ๆ ตั้งมั่น และปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ
โดยพร้อมมูลอย่างนั้น ท่านทั้งหลายควรจักได้ทราบตระหนักดีว่า ชาติบ้านเมืองคือชีวิต เลือดเนื้อ
และสมบัติของเราทุกคน และการดำรงรักษาชาติประเทศนั้น มิใช่หน้าที่ของบุคคลผู้ใดหมู่ใด
โดยเฉพาะ หากแต่เป็นหน้าที่ของทุก ๆ ฝ่าย ทุก ๆ คน ที่จะต้องร่วมมือกระทำพร้อมกันไป โดย
สอดคล้องกัน เกื้อกูลกัน และมีจุดหมายอุดมคติอันร่วมกัน ถ้าหมู่หนึ่งหมู่ใดทำหน้าที่ย่อหย่อน
เป็นอันตรายไปก็อาจทำให้ทั้งชาติแตกสลายทำลายไปได้

ข้าพเจ้าจึงมีความเต็มใจ ที่ได้ฟังท่านทั้งหลาย ทั้งทหาร ตำรวจ และพลเรือน
กล่าวคำสัตย์ปฏิญาณ แสดงความจงรักภักดีและเจตนอันแน่วแน่ ที่จะคุ้มครองป้องกันชาติบ้าน-
เมืองด้วยความสามารถและด้วยชีวิต ทำให้เชื่อใจสนิทว่า ถ้าทุกคนในชาติมีความยึดมั่นในบ้าน-
เมือง มีความเข้มแข็งพร้อมทั้งกายใจเช่นนี้ ก็จะสามารถร่วมกันทำงานของชาติได้โดยเต็มกำลัง
และชาติไทยของเราจะดำรงมั่น มีความเจริญผาสุก และมีอิสรภาพอธิปไตยอันสมบูรณ์อยู่ตลอดไป

ขอขอบใจท่านทั้งหลายอีกครั้งหนึ่ง ในไมตรีจิตและความหวังดี ขออานุภาพแห่ง
พระรัตนตรัย กับทั้งผลแห่งความจงรักภักดีอันมั่นคงในประเทศชาติจงกำจัดศัตรูหมู່ร้ายและอันตราย
ทั้งปวงให้สิ้นสูญ บันดาลให้ทุกคนมีความสุขความเจริญและความสวัสดิ์ มีความร่วมรักสามัคคีอัน
แน่นแฟ้น มีความเข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยกำลังกายใจและสติปัญญา สามารถประกอบกรณียกิจใหญ่-
น้อยทั้งปวงให้สำเร็จลุล่วงได้ดังปรารถนา ให้บังเกิดความมั่นคงและความรุ่งเรืองวัฒนาแก่ประเทศ
ชาติยืนยาวสืบไปชั่วกาลนาน.

พระราชดำรัสตอบ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ ยุคล แทนพระบรมวงศานุวงศ์
จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี แทนคณะรัฐมนตรี ข้าราชการทหารและพลเรือน
พันเอก นายวรการบัญชา ประธานรัฐสภา แทนสมาชิกรัฐสภาและสมาชิกสภาผู้แทน
เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๔

พระราชดำรัสตอบ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ ยุคล แทน
พระบรมวงศานุวงศ์ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี แทนคณะรัฐมนตรี
ข้าราชการทหารและพลเรือน พันเอก นายวรการบัญชา ประธานรัฐสภา แทนสมาชิก
รัฐสภา เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๔

“ข้าพเจ้ามีความชื่นชมเป็นอย่างยิ่งที่ท่านทั้งปวงมีไมตรีจิต พรั่งพร้อมกันมาอำนวยความสะดวก
ในวันนี้ ข้าพเจ้าขอสนองพรและความปรารถนาดีของท่านด้วยใจจริงทั่วกัน

ความเจริญผาสุกและความสงบของบ้านเมืองเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดที่บุคคลพึงรำลึกถึง
และพึงประสงค์ และความเจริญมั่นคงนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยผู้บริหารทุกฝ่ายมุ่งกระทำงานด้วยความ
บริสุทธิ์ใจ ด้วยความตั้งใจจริง และด้วยความคิดพิจารณาโดยรอบคอบ ทั้งเห็นแก่
ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนอื่น ในโอกาสพิเศษนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ทุกฝ่ายตั้งความปรารถนา
ที่จะร่วมสามัคคีกันปฏิบัติงานน้อยใหญ่ตามหน้าที่ให้บังเกิดผลอันสมบูรณ์ ให้ประเทศชาติของเรา
ได้มีความสุขสงบ และจำเริญวัฒนายั่งยืนตลอดกาลสืบไป

ขอคุณพระรัตนตรัยจงคุ้มครองรักษาท่านทั้งหลายให้ปราศจากอันตรายทุกประการ
บันดาลสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล ให้บังเกิดแก่ประเทศและประชาชนชาวไทยทั่วหน้ากัน.”

พระราชดำรัสตอบ

ในโอกาสที่คณะทูตต่างประเทศและผู้แทนฝ่ายกงสุล

เผ่า ๆ ถวายพระพร ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๔

ท่านเอกอัครราชทูต

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดีและชื่นชมเป็นอย่างยิ่งที่ได้ต้อนรับบรรดาคณะทูตานุทูต และผู้แทนฝ่ายกงสุลในโอกาสพิเศษนี้ คำอวยพรที่ท่านได้กล่าวแทนคณะทูตานุทูต และในนามของรัฐบาล ซึ่งท่านทั้งหลายเป็นผู้แทนอยู่นั้น ประทับใจอย่างยิ่งนัก ขอขอบใจทุก ๆ ท่านด้วยความจริงใจ และขอให้นำความปรารถนาอันดีของเรา แจ้งแก่รัฐบาลและประชาชนของท่านด้วย

ข้าพเจ้าพอใจเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กล่าวถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทย ในด้านต่าง ๆ ตลอดระยะเวลา ๒๕ ปีที่ผ่านมา ความสำเร็จที่ประเทศไทยได้รับอยู่นั้น เกิดจากความตั้งใจอันเข้มแข็งและความสมัครสมานสามัคคีของทางราชการ และประชาชนชาวไทย พร้อมทั้งความเห็นอกเห็นใจและความร่วมมือของบรรดามิตรประเทศ ซึ่งท่านทั้งปวงเป็นผู้แทนอยู่

ทุกวันนี้ ความเจริญรุดหน้าของวิทยาการด้านต่าง ๆ ทำให้โลกแคบเข้า นานาประเทศมีความสัมพันธ์ และมีผลประโยชน์เกี่ยวพันกันมากยิ่งขึ้นทุกขณะ ดังนั้นเมื่อมีการขัดแย้งกระทบกระทั่งกัน เกิดขึ้น ณ ที่ใด ก็ย่อมทำให้กระเทือนทั่วถึงกันไปหมด ฉะนั้น การที่แต่ละประเทศที่ต้องการจะรักษาสันติภาพและความมั่นคงของตน จึงควรที่จะหันหน้าเข้าหากัน ร่วมมือไว้กัน และทำความเข้าใจกันและกันให้ดียิ่งขึ้น ประเทศไทยดำเนินตามนโยบายนี้มาตลอดอย่างแน่วแน่ จึงยินดีที่ได้เห็นมิตรประเทศอื่น ๆ พยายามดำเนินตามแนวนโยบายอันเดียวกัน

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอสนองไมตรีจิตของทุกท่าน ขออวยพรให้มีความสุขสวัสดิ์ และขอให้ประเทศซึ่งท่านเป็นผู้แทนอยู่ ณ ราชสำนักนี้ จงประสบความเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นสืบไป.

TRANSLATION OF HIS MAJESTY'S REPLY TO THE ADDRESS
OF FELICITATIONS BY HIS EXCELLENCY THE DEAN
OF THE DIPLOMATIC CORPS AT CHAKRI THRONE HALL
ON THE 10TH JUNE 1971.

Excellency,

It is with sincere pleasure and appreciation that the Queen and I once again welcome the distinguished gathering of the Diplomatic Missions and Consular Representatives here today on this particular occasion. The kind words of greetings and congratulations which you have expressed with eloquence on behalf of your colleagues and in the name of the Governments you represent have indeed touched Us deeply and I ask each and everyone of you to accept our heartfelt thanks and to convey Our best wishes to your Governments and peoples for their continued welfare.

I have been most gratified with your very kind and encouraging remarks concerning Thailand's progress in various fields during the past 25 years. The progress thus achieved by Thailand has been made possible by the firm determination and combined efforts of the Government and all the Thai people and, in particular, by the sympathetic understanding and cooperation rendered by friendly countries represented by you here.

Owing to the rapid advancement of science and technology, the world today is becoming smaller and nations are continuously being drawn closer together through common interests. Any international incident or conflict must always be of some consequence to the rest of the world. Thus in order that each could maintain its peace and security, nations have no other choice, but to follow the path of constructive cooperation and increasing mutual understanding. Thailand, for one, has been resolute in following such a path and we are glad to see all other friendly countries equally set on pursuing a similar policy of upholding positive and harmonious relations

Finally, in reciprocating your very kind sentiments towards Us, I offer each of you our sincere good wishes for your personal happiness and for the increasing prosperity of the nations so ably represented by you in this kingdom.

พระราชดำรัสตอบ

ในโอกาสที่รัฐบาลจัดงานสโมสรมหามงคล ณ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานรัชดาภิเษก
เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๔

ในโอกาสที่รัฐบาลจัดงานสโมสรมหามงคล ณ ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๔ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานรัชดาภิเษกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีกระแสพระราชดำรัสตอบในโอกาสนี้ ว่า

“ความประสงค์ของทุกคนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ร่วมอยู่ในขณะนี้ คงไม่มีสิ่งอื่นที่ยิ่งไปกว่าที่จะช่วยให้บังเกิดความสุขมั่นคง และความเจริญวัฒนาของชาติไทยและของสากลโลก แต่ในการที่จะปฏิบัติให้สำเร็จตามความประสงค์นั้น เป็นภาระอันยากยิ่ง โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบัน การปฏิบัติโดยประมาท หรือผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ก็อาจนำไปสู่ความยุ่งยากและความหายนะได้ง่าย ๆ ทุกฝ่ายทุกคนจึงจะต้องมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยความคิดพิจารณาโดยรอบคอบ ทั้งต้องมีความอดทนเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนอื่น ๆ ในโอกาสพิเศษที่ได้มาประชุมพร้อมกันนั้น ขอให้มีความปรารถนาาร่วมกัน ในอันที่จะบำเพ็ญกรณียกิจของตนโดยสามัคคีธรรม เพื่อนำพาประเทศชาติและโลกของเราให้ดำเนินไปบรรลุลูกประสงฆ์ดังกล่าว.”

ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

รวบรวมโดย นายประวิณ ฦ นคร

พิมพ์เสร็จแล้ว จำนวนจำกัด ๖๕๐๐ เล่ม

ราคาเล่มละ ๖๐ บาท ค่าส่งทางไปรษณีย์อีก ๕ บาท

๖๕๐๐ เล่ม พร้อมกับการส่งเงินไปที่ผู้จัดการสวัสดิการ ก.พ.

สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๓

ส่งจ่ายเงินที่ ป.ท. สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๖

ฉบับที่ ๗

กรกฎาคม ๒๕๑๔

แจ้งกิจจากข้าราชการใหม่	๘	ก. สามะพุทธิ
ผมไปเที่ยวเขาใหญ่มากครับ	๑๓	ข้าราชการบางกอก
ศิลปะการบริหาร	๑๖	โสรัจ แสนศิริพันธ์
ลานเฟื้อย	๒๕	ดร. บรรพศ วาระชัย
ข้อคิดเกี่ยวกับการวางหลักสูตรการสอน		
เลื่อนตำแหน่ง	๓๕	คณีย สุขศรี
ท่านเป็นประเภทใด? ท่านชอบประเภทไหน?	๔๑	
ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรสอบรวม	๔๖	พรสิทธิ์ หนูชัย
แนะแนวตอบ เลื่อนขั้นขึ้นเป็นชั้นโท	๕๕	คุสิต พัวศิริ
ปัญหาการป้องกันยุโรปตะวันตก	๖๓	ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์
ตอบปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	๖๗	
ตอบปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง	๗๑	
กฎหมายและระเบียบใหม่	๗๓	
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๗๕	ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์
บรรณาธิการแถลง	๘๖	

ที่ปรึกษา	พันเอกจินดา	ณ สงขลา	เลขาธิการ ก.พ.
	นายประวิณ	ณ นคร	รองเลขาธิการ ก.พ.
	นายโสรัจ	สุจริตกุล	รองเลขาธิการ ก.พ.

บรรณาธิการ	นายเชียร	ธรรมาสีปักษ์		
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	นายธนะ	แก้วไขโย	ดร. วิลาศ	สิงหวิสัย

กองบรรณาธิการ	นายประเชิญ	วาศกลินหอม	ผู้จัดการ	เรือเอก ผจง	คันติเฉลิม
	นายสมสละ	จิรพันธ์	ผู้ช่วยผู้จัดการ	นายสมพงษ์	ศรีวัฒน์
	นายเสริมสุข	โกวิทวานิช	กองจัดการ	นายบุญธรรม	นิศารัตน์
	นายพุทธวิทย์	มณิศร์		นายสุพจน์	สวทรรักษ์

	นายบุญธรรม	กิจปรีดาบริสุทธิ์			
	นายชาติ	เอี่ยมกระสุนธุ์	โรงพิมพ์	มณฑลการพิมพ์	พระนคร
ฝ่ายศิลป์	นายอุดม	มุงเกษม	ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา	นางจรัส	อ่องจรีด

แง่คิดจากข้าราชการใหม่

โดยก. สามะพทธิ

ในปัจจุบันนี้ อาชีพข้าราชการยังคงได้รับความนิยมอยู่อย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเข้ารับราชการแต่ละครั้ง จะมีผู้สนใจมาสมัครสอบเป็นจำนวนมาก แม้จะมีตำแหน่งว่างอยู่เพียงไม่กี่ตำแหน่ง เช่นบางครั้งอาจมีตำแหน่งว่างเพียง ๒ ตำแหน่ง แต่มีผู้สมัครสอบถึง ๑๐๐ กว่าคน ซึ่งเรื่องนี้นับว่าเป็นโอกาสดีของราชการไทยที่จะได้คัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งมากที่สุดจริง ๆ เมื่อการสอบแต่ละครั้งได้เสร็จสิ้นลง ส่วนราชการที่จัดสอบก็จะรับข้าราชการใหม่ที่ได้รับการเลือกสรรแล้วเข้ามาปฏิบัติงาน ข้าราชการใหม่ส่วนมากจะเป็นผู้ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น ข้าราชการชั้นตรี อาจจะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หลังจากที่เข้ารับราชการแล้ว ในส่วนราชการบางแห่งจะมีการอบรมข้าราชการใหม่ หรือมีการสอนงานให้ข้าราชการใหม่ได้ทราบถึงระบบงานและแนวทางปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการนั้น ๆ โดยทั่วไปแล้วการอบรมนี้มุ่งก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและต่อส่วนราชการ ดังนั้นเนื้อหาการอบรมจึงโน้มเอียงไปในด้านทฤษฎีและอุดมคติเกี่ยวกับราชการ

ผู้เขียนเป็นข้าราชการ (ค่อนข้าง) ใหม่ผู้หนึ่ง ได้มีประสบการณ์ทางอาชีพรับราชการมาประมาณ ๒ ปี แม้จะยังไม่เข้าใจต้องแท้เกี่ยวกับระบบราชการพลเรือนเท่าใดนัก แต่ก็อยากจะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่แท้จริงในฐานะข้าราชการใหม่ผู้หนึ่ง ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่า ข้าราชการใหม่หลายคนคงจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับราชการไปในทำนองเดียวกัน จะขอยกความรู้สึกใหญ่ ๆ มาเล่าสู่กันฟังเป็นข้อ ๆ ดังนี้

๑. ความรู้สึกว่าตนเองเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม

คงได้กล่าวมาแล้วว่า ข้าราชการส่วนใหญ่เพิ่งสำเร็จการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ บทบาทของเขาในฐานะนิสิต นักศึกษานั้นแตกต่างไปจากบทบาทของข้าราชการในระบบราชการพลเรือนไทย คือนิสิต นักศึกษา เหล่านี้ มีฐานะเป็นนายของตนเอง ไม่มีผู้ที่เขาจะต้องอยู่ใต้

บังคับบัญชา ซึ่งจะต้องอ่อนน้อมหรือเกรงกลัวอิทธิพลใด ๆ แต่ข้าราชการจะมีผู้บังคับบัญชา ซึ่งอาจจะเป็นผู้มีอิทธิพลบงการชีวิตในราชการของเขาได้ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับคุณแล้ว บทบาทของนิสิต นักศึกษามีอิสระเสรีกว่า เขาไม่จำเป็นต้องหวาดเกรงอิทธิพลใด ๆ ไม่ว่าจะจากวิถีการเมืองหรือวงราชการ เขาจะมีความรู้สึกว่าเขาเป็นบุคคลสำคัญที่จะมีส่วนช่วยในการปฏิรูปสังคมให้ดีขึ้น เมื่อเขามารับราชการความรู้สึกนี้ยังคงติดตัวมาด้วย เขาจะรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้มีความสำคัญ เป็นหน่วยหนึ่งของราชการ และมีส่วนร่วมในกิจการงานในส่วนราชการที่สังกัดอยู่ เมื่อได้เข้ามาปฏิบัติงานในวงงานราชการ ได้รู้ถึงระบบงาน ก็จะพบเห็นความจริงว่าตนเองนั้นมิได้มีความสำคัญและไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจการในส่วนราชการนั้นอย่างแท้จริง ตนเป็นเพียงข้าราชการชั้นผู้น้อยที่ยังอ่อนหัด และไม่ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน ก็เกิดความไม่มั่นใจในตนเอง ความตั้งใจที่จะช่วยสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ข้าราชการหรือประเทศชาติก็ลดน้อยลงไป กลายเป็นความท้อใจและเฉื่อยชาไปในที่สุด ผู้เขียนคิดว่าปัญหานี้มีทางจะแก้ ไขได้บ้าง เรื่องนี้ขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ทราบถึงจิตใจข้าราชการใหม่แล้ว ก็พยายามทำให้เขาเห็นว่า เป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่ง ในวงการนี้มอบความไว้วางใจ หรือให้มีส่วนร่วมในบางเรื่อง ที่เห็นว่าไม่เกินความสามารถของเขา เขาก็จะเกิดความรู้สึกรับผิดชอบภาคภูมิใจในตนเองและผลงานของตน ตั้งใจประกอบการทำงานด้วยความอุตสาหะให้สมกับที่ได้รับ ความไว้วางใจ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับข้าราชการใหม่ด้วย กล่าวคือ จะสามารถสร้างสิ่งประทับใจให้แก่ผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อถือในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด

๒. ความกระตือรือร้นในการทำงาน

ผู้เขียนมั่นใจว่าข้าราชการใหม่ทุกคนจะต้องมีความรู้สึกนี้ เพราะการทำงานเป็นของใหม่ของผู้ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษา ยังมีความกระตือรือร้นที่จะได้ทดลองปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นกับงานใหม่ ๆ ที่ตนได้รับมอบหมาย ข้าราชการใหม่จะมองดูสิ่งรอบ ๆ ตัวด้วยสายตาของผู้ที่ยังไม่คุ้นเคยกับลักษณะงาน การปกครองบังคับบัญชา การปฏิบัติงานต่าง ๆ อาจมีความคิดอยาก จะเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมบางสิ่งบางอย่างในส่วนราชการนั้นบ้าง ถ้าผู้บังคับบัญชาใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดความเห็นของเขาบ้าง ก็อาจจะเป็นประโยชน์บ้างลึก ๆ น้อย ๆ แม้จะไม่เป็นเรื่องสำคัญนัก หากก่อให้เกิดความภูมิใจและมั่นใจในตนเอง เพราะผู้ที่รับราชการในสังกัด

นั้นมานานจะขึ้นต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว อาจจะไม่เห็นในสิ่งที่ผู้มาใหม่เห็นก็ได้ ทั้งยังเป็นกำลังใจ
ต่อผู้มาใหม่ที่จะคิดสร้างสรรค์ในสิ่งอื่นต่อไป

สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่เราคิดไม่ถึง อาจจะทำให้ความกระตือรือร้นในการทำงานของ
ข้าราชการใหม่ซึ่งมักจะตั้งความหวังของคนไว้อย่างสูงส่ง ว่าตนเองจะต้องเป็นผู้มีเกียรติเมื่อได้เป็น
ข้าราชการแล้ว ดังนั้นความรู้ สึกประทับใจครั้งแรกเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่าข้าราชการ
ใหม่จะรู้สึกภูมิใจมากที่เขาได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งอันทรงเกียรติในส่วนราชการแห่ง-
หนึ่งจึงมีความกระตือรือร้นตั้งใจปฏิบัติงานให้สมกับตำแหน่งอย่างเต็มที่ แต่เมื่อเขามารายงานตัว
เข้าปฏิบัติงาน แม้แต่โต๊ะทำงานก็ยังไม่มีเป็นส่วนสัก ต้องไปอาศัยร่วมโต๊ะกับข้าราชการ
เก่าซึ่งทำให้เขาผิดหวังมาก ความกระตือรือร้นก็ค่อย ๆ ลดถอยลงไป เพียงการไม่มีโต๊ะทำงาน
เป็นส่วนเป็นสักเท่านั้น ข้าราชการเก่าอาจจะเห็นเรื่องเล็กน้อยเท่านั้น ไม่น่าจะวิตกกังวลหรือ
ผิดหวังอะไร แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ของข้าราชการใหม่ผู้นั้นตั้งความหวังไว้อย่างสูงส่ง

ความกระตือรือร้นนี้จะค่อย ๆ หดไปทีละเล็กละน้อย หลังจากที่ได้ปฏิบัติงานมา
อย่างมากประมาณ ๖ เดือน ในระยะนี้ ข้าราชการใหม่พอที่จะเรียนรู้ถึงระบบการปฏิบัติงาน
และความเป็นไปในวงราชการ ส่วนมากแล้วจะเห็นการปฏิบัติงานชนิดที่เรียกว่า 'ทำก็ขาม ไม่ทำ
ก็ขาม' ถึงขั้นก็ได้เงินเดือนขึ้นเท่า ๆ กับพวกที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เมื่อได้รับผลตอบแทนอย่าง
เดียวกัน เป็นธรรมดาอยู่เอง ที่มนุษย์ซึ่งยังมีกิเลสอยู่ย่อมจะเลือกเอาความสบาย คือทำงาน
ไปวัน ๆ หนึ่ง ความกระตือรือร้นก็ค่อย ๆ เหือดหายไป เพราะเห็นว่าการมุ่งปฏิบัติหน้าที่ให้ผลดี
ด้วยความยากลำบากนั้นก็ได้รับผลตอบแทนเท่ากับพวกที่ทำงานตามสบาย เรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่า
เสียดายมาก เพราะความกระตือรือร้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไปให้ได้ผลดี และ
เจริญรุดหน้าบรรลุถึงจุดหมายปลายทาง

เมื่อเปรียบเทียบ นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาพร้อม ๆ กันพวก
หนึ่งไปทำงานบริษัทเอกชน และอีกพวกหนึ่งทำงานรับราชการ พวกที่ทำงานบริษัทเอกชนจะมี
ความตื่นตัวในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ อาจจะเป็นเพราะว่าผลตอบแทนของลูกจ้างบริษัทเอกชนนั้น
พิจารณาการปฏิบัติงานจริง ๆ ผู้ที่ขยันหมั่นเพียรย่อมได้ผลตอบแทนดีกว่าผู้ที่ทำงานไปตามสบาย

และอาจจะถูกให้ออกถ้าไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ส่วนผู้ที่รับราชการนั้นในระยะเวลาการทำงานเท่า ๆ กัน ความเฉื่อยชาจะเข้ามาแทนที่ความกระตือรือร้น และปฏิบัติราชการอยู่ชนิดที่เรียกว่าทำงานไปวัน ๆ หนึ่ง

ทำอย่างไร เราจึงจะรักษาความกระตือรือร้นไว้ได้ ปัญหาหนึ่งพอจะมีทางแก้ไขได้บ้าง เช่น มีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการพิจารณาความดีความชอบเสียใหม่ ชนิดที่เรียกว่า “ทำก็ขาม ไม่ทำก็ขาม” ควรเลิกได้แล้ว เพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้ที่มีความตั้งใจ และขยันขันแข็งในการปฏิบัติราชการ หรือสำหรับผู้บังคับบัญชาที่อาจจะเปิดโอกาสให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยได้เสนอความคิดใหม่ ๆ ยอมรับฟังความเห็นที่คิดว่าเป็นประโยชน์แก่ราชการ คอยติดตามผลงานเป็นระยะ ๆ เอาใจใส่การทำงานของเขาเพื่อเขาจะได้มีกำลังใจและกระตือรือร้นที่จะคิดสร้างสรรค์ในเรื่องอื่นๆ ต่อไป และพยายามหาวิธีปฏิบัติงานให้ได้ประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

๓. อุดมการณ์ในการทำงาน

ลักษณะหนึ่งของผู้ที่สมัครใจ และนิยมชมชอบในอาชีพรับราชการนั้นอาจจะเรียกได้ว่าเป็นพวก “บ้าเกียรติ” ประเภทหนึ่ง คือเห็นว่าการรับราชการเป็นงานอันทรงเกียรติ ถ้ารับราชการไปนาน ๆ ก็จะได้ยศฐาบรรดาศักดิ์เป็นต้นับถือของคนไทยทั่วไป เพราะสังคมไทยยกย่องเชิดชูข้าราชการ ดังนั้นแม้ค่าตอบแทนจากราชการจะน้อยกว่าค่าตอบแทนจากบริษัทเอกชน คนไทยก็ยังนิยมเข้ารับราชการ และยังเห็นว่าเป็นงานที่มีเสถียรภาพมั่นคง แม้จะได้ยินกิตติศัพท์ความเสียหายบางประการของวงการราชการ เช่นการคอร์รัปชัน การเล่นพรรคเล่นพวก การประจบสอพลอ การปฏิบัติงานอย่างล่าช้า ฯลฯ ก็ยังมีความเชื่อในอุดมการณ์ของตนว่า ถ้ามีความตั้งใจดีซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ไม่เห็นแก่ได้ เห็นแก่ประโยชน์ของราชการเป็นใหญ่ ก็จะพาตนไปสู่ความก้าวหน้าได้อย่างแน่นอน ทั้งยังช่วยให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรืองอีกด้วยแต่การนี้ทำได้เป็นเช่นนั้นไม่ ความก้าวหน้าทางราชการไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์สุจริต หรือความตั้งใจดีเท่านั้น ยังต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ ช่วยอีกเป็นต้นว่า จะต้องมีความสามารถเข้าวงใน รู้จักเอาใจผู้บังคับบัญชา หรืออย่างที่มีผู้กล่าวไว้ว่า

ผู้ที่หวังความสำเร็จก้าวหน้าทางราชการจะต้องมีคุณสมบัติ “สิ้นเดียง สิ้นมาก ปากสอพลอ ล่อไข่แฉง แกร่งวิชา” เมื่อได้พบกับความจริงว่าอุดมการณ์มิได้เป็นสิ่งที่จะทำให้คนก้าวหน้าในทางราชการ ก็ค่อย ๆ หมกคร่ำครึในอุดมการณ์ อุดมการณ์ราชการถูกกลืนแทรกซึมไปที่ละน้อย ๆ อุดมการณ์แต่แรกก็จะถูกทำลายลง สำหรับข้าราชการใหม่ผู้สามารถปรับปรุงตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมก็เปลี่ยนไปถือคติ “เข้าเมืองตาหลิ่วก็หลิ่วตาตาม” แทนเพราะถ้าจะไปยึดถือต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ของตนแล้วก็อาจจะเป็นภัยต่อสวัสดิภาพในอาชีพราชการของตนเอง และในที่สุดก็จะกลายเป็นข้าราชการที่ปราศจากอุดมการณ์และเฉื่อยชาในการปฏิบัติหน้าที่

เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่จุดเริ่มต้นของข้าราชการใหม่นั้นเต็มไปด้วยอุดมการณ์ความจริงใจที่จะหยิบยื่นให้แก่ราชการ ความตั้งใจดี ความกระตือรือร้น แต่ส่วนมากแล้วจะประสบกับความผิดหวังจากราชการที่เขาควบคุมในภาพไว้อย่างสูงส่ง และอุดมการณ์ราชการซึ่งเปรียบเสมือนโรคติดต่อถูกซึมกลายเป็นความเฉื่อยชา ละทิ้งซึ่งอุดมการณ์ของตน ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะรักษาคุณลักษณะและความรู้ สักนิดมิให้ลบเลือนไปจากข้าราชการใหม่เหล่านั้น ซึ่งข้าราชการใหม่นี้ จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามการขยายตัวของส่วนราชการต่าง ๆ ในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นประเทศไทยนี้ ปัจจัยสำคัญอันหนึ่งในการพัฒนาประเทศก็คือข้าราชการ ดังนั้นการมีข้าราชการที่มีความตั้งใจจริงมีความรู้ ความสามารถ มีอุดมการณ์ที่จะอุทิศตนเพื่อราชการเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาประเทศบรรลุถึงเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น

ผมไปเที่ยวเขาใหญ่มาครับ

โดย จักรการบางกอก

ขณะมีข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ ว่าให้มีการสังรับการสร้างเขื่อน หรือโครงการสร้างเขื่อนในบริเวณเขาใหญ่ ผมและเพื่อน ๆ กำลังเตรียมตัว ที่จะไปทัศนารเขาใหญ่กันอยู่พอดี ทำให้เกิดความสนใจยิ่งขึ้นว่า เขาใหญ่นี้มีดีอย่างไร ถึงได้เป็นที่สนใจของทั้งเจ้าหน้าที่ในวงการพัฒนาประเทศหลายฝ่ายในการที่จะใช้เขาใหญ่ให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาป่าและสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาป่าและสงวนพันธุ์สัตว์ป่าเป็นอย่างมาก จึงได้ลองศึกษาหาเหตุผลดู ก็ได้ความโดยสรุปเอาง่าย ๆ ไม่ได้ใช้หลักวิชาการอะไร เพียงแต่พอเข้าใจกันดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่งซึ่งเป็นฝ่ายเห็นควรสร้างเขื่อนแบ่งออกได้อีกเป็น ๒ ฝ่ายตามลักษณะและชนิดของเขื่อนที่จะใช้ประโยชน์กัน คือฝ่ายที่จะสร้างเขื่อนชลประทาน ให้เหตุผลว่า ถ้าได้สร้างเขื่อนตามโครงการแล้วก็จะสามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการเพาะปลูก

หรือเกษตรกรรมเป็นจำนวนมากมาชมหาศาลเท่านั้นล้านไร่ เท่านั้นล้านไร่ สำหรับฝ่ายที่จะสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำไว้ผลิตกระแสไฟฟ้าก็ให้เหตุผลว่า หากสร้างเขื่อนไว้เหนือเขื่อนชลประทานอีกสักเขื่อนหนึ่ง ก็จะสามารถผลิตไฟฟ้าได้ใช้กันอย่างมหาศาลอีกเช่นกัน

ส่วนฝ่ายที่สอง ซึ่งเป็นฝ่ายไม่อยากจะสร้างไม่ว่าเขื่อนหรืออะไรทั้งนั้นบนเขาใหญ่ ก็พยายามที่จะชี้แจงแสดงเหตุผลว่าเวลานี้เขาใหญ่มีสภาพเป็นวนอุทยานแห่งชาติแล้ว แล้วก็รู้สึกจะมีแห่งเดียวที่รักษาไว้ได้ดีที่สุด ก็ควรที่จะรักษาสภาพป่า และสัตว์ป่าไว้ให้สมกับที่เป็นวนอุทยานแห่งชาติที่สุด การสร้างเขื่อนต่าง ๆ ย่อมทำให้เสียต้นน้ำลำธารตามธรรมชาติไป หรืออะไร ๆ ที่เป็นธรรมชาติก็เสียไปโดยเฉพาะเมื่อสร้างเขื่อนก็ต้องทำให้ป่าไม้หมดไปเป็นจำนวนไม่น้อยทีเดียว ดังที่เห็นตัวอย่างกันอยู่แล้ว แม้แต่ในชั้นสำรวจนี้ก็ได้เสียต้นไม้ไปมิใช่น้อยแล้ว

นอกจากนี้ยังมีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นฝ่ายที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจของชาติก็ชี้แจงว่า เวลานี้การสร้างเขื่อนซึ่งมุ่งหนักไปในทางเพื่อประโยชน์ในการเกษตรกรรมนั้น ยังไม่เห็นว่าจะให้ประโยชน์จริงจางอย่างไร โดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นผลิตผลหลักทางเกษตรกรรมก็ยังมีปัญหาเกี่ยวกับตลาดอยู่ น่าจะระงับสร้างเขื่อนทั้งหลายไว้ก่อน แล้วเปลี่ยนเข็มไปในทางที่ท่าอย่างไร จะได้ใช้น้ำที่ได้จากเขื่อนซึ่งมีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์อย่างจริงจังเสียก่อน

เมื่อผมได้ไปเขาใหญ่คราวนี้ ได้ลองมองดูรอบ ๆ ตัวและสอบถามจากผู้รู้ต่อไปอีก ก็ได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เขาใหญ่มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑ ล้าน ๓ แสน ๕ หมื่นไร่ อยู่ในเขตจังหวัดถึง ๔ จังหวัดด้วยกันคือ นครนายก นครราชสีมา สระบุรี และปราจีนบุรี มีสภาพโดยทั่วไปเป็นป่าดงดิบ นอกจากบริเวณที่ราษฎรกำลังรื้อป่าเข้าไปทำลายป่าโดยแผ้วถางตัดฟันเผาต้นไม้อันมีค่าให้หมดไปโดยไม่คำนึงว่าต้นไม้แต่ละต้นนั้นกว่าจะโตต้องใช้เวลานานเท่าใด ทางวนอุทยานมีเจ้าหน้าที่อยู่เพียง ๔๐ นาย ไม่อาจดูแลรักษาไว้ได้ทั้งล้านไร่แน่ ผมรู้สึกสนใจกับพนักงานป่าไม้ที่ปฏิบัติหน้าที่ทางวนอุทยานแห่งนี้มาก รู้สึกว่าจะต้องมีความเข้ม

แข็งอดทนและเสียสละอยู่ไม่น้อยทีเดียว ในขณะที่พวกผมไปถึงมวกเหล็กได้พบพนักงานป่าไม้เหล่านั้นหลายคนได้ทราบว่าเดินเท้าลงมาจากเขาใหญ่ เพื่อสำรวจตรวจดูว่าได้มีการทำลายป่าและสัตว์ป่ากันอย่างไรหรือไม่ จะได้ป้องกันและปราบปรามกันไปในตัว ปรากฏว่าต้องใช้เวลาถึง ๒ วัน ๒ คืนทีเดียว พนักงานป่าไม้ที่ได้พบเห็นนั้นยังหนุ่มแน่น สุขภาพเรียบร้อย แต่งกายดี ทราบว่าบางคนเพิ่งจบออกมาจากโรงเรียนป่าไม้ก็มี และได้ทราบด้วยความเสียใจว่า เมื่อไม่นานมานี้ได้ถูกคนร้ายดักยิงตายไปหนึ่งคนด้วย ผมได้แต่นึกในใจว่าอยากให้พนักงานเหล่านั้นมากขึ้น มีอุปกรณ์ที่ดีสำหรับสำรวจและป้องกันการทำลายป่า ถ้าให้เครื่องมือเครื่องทุ่นแรงทุ่นเวลา เช่น เฮลิคอปเตอร์ สักเครื่องก็คงไม่ใช่สิ่งที่เกินไปสำหรับการนี้

เหตุที่ผมได้ลองวาดภาพไปถึงอย่างนั้นก็เพราะได้ลองคำนวณดูอย่างคร่าว ๆ แล้ว จะเห็นได้ว่าพื้นที่เขาใหญ่ ๑ ล้าน ๓ แสน ๕ หมื่นไร่ นั้น ติราคาป่าไม้อย่างถูกที่สุดไร่ละหนึ่งพันบาท จะเป็นราคาเงินถึงพันห้าร้อยสามสิบล้านบาททีเดียว และยังค่าสัตว์ป่าที่จะรักษาไว้ให้สืบพืชพันธุ์กันต่อไปอีก จะมีคุณค่าที่จะรักษาไว้เหลือที่จะประมาณทีเดียว ผมไปเขาใหญ่ทั้ง

เมื่อหลายปีมาแล้ว กับทั้งปัจจุบันเมื่อเทียบเคียงกันก็จะรู้สึกว่าเป็นไปในทางที่ดี น่าชมเชยเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับวนอุทยานแห่งนี้ พยายามรักษาสภาพป่า และชีวิตสัตว์ป่าไว้ด้วยการทุ่มเทความรัก ความสนใจให้แก่ป่าและชีวิตสัตว์ป่า ตามอุดมคติของผู้ดูแลรักษาวนอุทยาน ผมได้เห็นกวางจำนวนมากวิ่งออกมาเดินให้เห็นโดยง่ายเวลาไปส่องไฟดู มีรอยเท้าอยู่ทั่วไปในสนามกอล์ฟ แม้แต่ตอนกลางวันก็พากันออกมาเดินให้เห็นได้แล้ว ต่างกับเมื่อไม่กี่ปีมานี้มาก ขณะนั้นยังหาตัวได้ยาก ings เพราะเมื่อสัตว์รู้ว่าตัวปลอดภัยก็จะพากันเข้ามาหาคนมากขึ้น แล้วก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ผมรู้สึกว่าควรจะมีวนอุทยานแบบนี้หลาย ๆ แห่งในประเทศไทย หรือโดยเฉพาะที่เขาใหญ่นี้ เมื่อเริ่มต้นมีแล้ว ก็ควรที่รักษาให้ดีขึ้นต่อไป อย่าทำลายเสีย

เขาใหญ่มีอะไรที่น่าสนใจอีกหลายอย่าง เป็นต้นว่า ยังมีสภาพเป็นป่าจริง ๆ ให้อยู่มากเมื่อคนเบื่อเมือง เบื่อกรุงก็อาจหนีไปอยู่ป่าเสียสักชั่วระยะหนึ่งได้ที่เขาใหญ่นี้เอง เหมาะแก่การพักผ่อนเหลือเกิน ความเงียบของป่าซึ่งมีลักษณะโดยเฉพาะมีเสียงจิกจั่นเรไร เสียงนกร้อง เสียงชะนี เสียงสัตว์ป่าอื่น ๆ เสียงน้ำตก

ทำให้บนหลังสนิท อากาศสดชื่นไม่มีสิ่งที่เป็นพิษเจือปน คุณค่าของวนอุทยานจึงอยู่ที่ว่าทำอะไรจึงจะรักษาป่าให้มีสภาพเป็นป่ากันต่อไปถึงแม้จะมีสนามกอล์ฟ มีบ้านพักของทางราชการเพิ่มมากขึ้น และได้ข่าวว่าจะมีโรงแรมเพิ่มขึ้นนอกจากของ อ. ส. ท. ที่มีอยู่แล้วก็ตาม ถ้าหากได้คำนึงอยู่ประการหนึ่งว่า พยายามทำให้กลมกลืนกับสภาพวนอุทยานให้มากที่สุด ก็จะเป็นมรดกไว้ให้ลูกหลานกันต่อไป โดยเฉพาะเวลานี้มีเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายขึ้นไปปฏิบัติงานกันอยู่บนเขาใหญ่มีทั้งทหารและพลเรือน น่าจะได้ร่วมมือช่วยกันดูแลรักษาป่าและสัตว์ป่าไว้ให้เป็นสมบัติของชาติสืบไปด้วย

ประการสำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งที่คิดว่า จะรักษาวนอุทยานไว้ให้ได้ก็โดยที่ทางบ้านเมืองจะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายหาทางป้องกันมิให้มีการทำลายป่าโดยทำความเข้าใจกับราษฎรให้รู้ ซึ่งถึงคุณค่าของป่าที่จะรักษาไว้ ทำอย่างไรที่จะให้ประชาชนเข้าใจถึงหน้าที่ของคนทุกคนที่จะรักษาไว้ ซึ่งของส่วนรวม เป็นปัญหาที่น่าสนใจที่จะได้หาทางทำให้คนรักสัตว์รักต้นไม้มากขึ้น ยิ่งบ้านเมืองเจริญมากขึ้น

๑๖ ผมไปเที่ยวเขาใหญ่มาครับ

เพียงใด บ้างก็จำเป็นสำหรับบ้านเมืองมากขึ้น
เท่านั้น เวลานี้กรมป่าไม้ก็พยายามในด้านนี้
อยู่มาก ผมได้แวะไปดูที่สถานีวนศาสตร์
มวกเหล็กได้เห็นเจ้าหน้าที่ได้พยายามรวบรวม
ต้นไม้ พันธุ์ไม้ต่าง ๆ ไว้ด้วยกันมากมายน่า
ภูมิใจ แลผมยังแจกพันธุ์ไม้ให้แก่ผู้สนใจไป
ปลูกโดยไม่คิดเงินอีกด้วย ชื่นใจดีแท้ ๆ แต่น่า
เสียดายอยู่นิดหนึ่งว่า น้ำตกน้อย ๆ ที่เมื่อก่อน

เคยเป็นที่เล่นน้ำของเด็ก ๆ บัดนี้กลายเป็นสระ
อาบน้ำหรือ Swimming Pool ของ G.I. ทหาร
อเมริกันกับเมียเข้าไปเสียแล้ว การอาบน้ำและ
การผลัดผ้าของเขาทั้งหลายก็ค่อนข้างจะประ-
เจี๊ยะประเจ้อชวนดูและไม่น่าดูอยู่มาก ผมบอก
ไม่ถูกเหมือนกันว่าควรห้ามไม่ให้อาบน้ำ หรือ
ควรเป็นของแถมสำหรับผู้ไปชมต้นไม้ที่มวก-
เหล็ก.

HONG KONG TRANSPACK Co. LTD.

บริษัท ฮ่องกงบรรจุพัสดุ จำกัด

134/2-3 ถนนสุรวงศ์ พระนคร

โทร. 33663, 36125, 30487

ชำนาญการบรรจุหีบห่อ ขนส่ง จัดส่งของต่างประเทศ

จัดทำพิธีการศุลกากร ขาเข้าขาออก

เป็นเอเยนต์ของบริษัทต่างประเทศของกิจการค้านี้ทั่วโลก

จัดระบบขนส่งต้นทางถึงปลายทางด้วยความเรียบร้อย

สนใจทั้งผู้รับผู้ส่งเป็นเยี่ยม

ศิลปะการบริหาร

โสวัจ มณฑิรพันธุ์ *

การบริหารงาน เป็นศิลปะ เพราะเรา
สอนกันไม่ได้ มีความรู้ทางทฤษฎี อาจจะทำ
งานไม่ได้ก็มี ต้องอาศัยความยืดหยุ่น ประสพ-
การณ์ จิตวิทยา สังคมวิทยา จิตวิเคราะห์
มนุษยวิทยามาช่วยด้วย ระเบียบที่นำมา ระบบ
ที่ใช้เปลี่ยนได้เสมอ ไม่มีกฎตายตัว เราต้อง
อาศัย คน, น้ำใจ, วิธีการ, วัสดุ, เงิน ซึ่งจะ
ทำให้คิดได้ยาก ทำดีที่หนึ่งอาจจะไปทำเลวที่อื่น
ได้ ผลไม่แน่นอน เคยมีท่านผู้รู้กล่าวว่า
คน ๆ นี้มีดี ลองย้ายไปที่.....ดูซิ ปรากฏว่า
ท่านหมดฝีมือไปอีก แพทย์บางท่านเรียนศัลย-
กรรมมาจากเมืองนอก หมายถึงมันมีมือว่าจะ
เอาดีทางนี้ มาถึงเมืองไทย ผ่าตัดได้ตั้งอีกเสบ
จะเป็นด้วยคนไข้ถึงคราว หรือคงคุณหมอดก
ก็ตามที่ คนไข้ตาย เลยหันไปเล่นทางนิติเวช-
วิทยาไปก็มี อันนั้นแค่ศาสตร์เท่านั้น ศิลปะจะยิ่ง
แค่นี้ ?

ผู้เขียนอยากสะกิดกับบริหารไว้หลายเรื่อง โดย
จะประมวลหลักวิชา ตัวอย่าง เรื่องที่น่ารู้มา
สู่ท่านผู้อ่าน จะเขียนมาเท่าที่โอกาสจะมี
(หรือท่านบรรณาธิการจะลงให้) เพื่อจะได้
ศึกษา วิเคราะห์ไปด้วย

๑. การวินิจฉัยสั่งการ

๑.๑ ความหมาย คือการสั่งการงานด้วย
เหตุผล ใฝ่ตรง ตลอดจนการเลือกการหรือ
ทางที่ดีที่สุดมาใช้ในวงงาน

๑.๒ ลักษณะการวินิจฉัยสั่งการ มี
กรรมวิธีดังนี้

๑.๒๑ สั่งด้วยเหตุผล ผู้สั่งจะคิด
หรือมีผู้แนะนำ หรือใฝ่ตรงมาก่อน เห็นว่า
มีเหตุผลดีพอแล้ว จึงลงมือสั่งการ

๑.๒๒ สั่งด้วยความเคยชิน มีอยู่
บ่อย ๆ ที่เราสั่งโดยไม่ต้องคิด เช่น โรงเรียน
รก ก็สั่งภารโรงเก็บกวาดเสีย ลูกน้องไม่ด็ก
ลงโทษ คุ้ ดักเตือน สั่งสอน

* แพทยศาสตรบัณฑิต (ร.ท. จุฬาลงกรณ์ ๒๕๐๒) ประกาศนียบัตร อายุรศาสตร์เขตร้อนและจุลชีววิทยา
(D.T.M.&H Bangkok) 2506, นายแพทย์เอก โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ ๒๕๐๐, (๒๘ คำถ้อย แพทย์)

๑.๒๓ สั่งตามอารมณ์ วิธีนี้ใช้ไม่ได้ นักบริหารคนใดใช้ มักจะมีคนไม่พอใจ เพราะอารมณ์ที่ไม่ดีมักจะฆ่าคนสั่ง การดู คำ ตักเตือนลูกน้องก็เช่นกัน พวกเรามักจะขาดและขาดต่อความรับผิดชอบเรื่องนี้

๑.๒๔ สั่งตามที่เสนอ หน่วยงานบางแห่ง มีฝ่ายธุรการ มีคนกรองงานให้ เมื่อได้ศึกษาเรื่องราวมาแล้วก็มักจะเสนอให้หัวหน้าสั่งไป

๑.๒๕ สั่งตามหลักการ แผนกการต่าง ๆ มีแนวนโยบายที่จะต้องทำอยู่แล้ว ผู้มีหน้าที่ ๆ จะต้องสั่งก็สั่งไปตามหลักการ ผู้บังคับบัญชาที่เพียงรอคำสั่งที่จะสั่งลงมา

๑.๒๖ สั่งตามเห็นควร งานเช่นนี้มีมาบ่อย ส่วนมากไม่ต้องการคำสั่งที่พิสดารอันใด เช่นการทำบุญ ประเพณีต่าง ๆ หน่วยงานบางแห่งได้รับการขอร้องมาให้ไปร่วมงาน หัวหน้าก็เพียงแต่สั่งงานว่าจะไปร่วมหรือไม่ หรือควรจะทำอะไร เงินไป หรือตกแต่งเครื่องไทยทานไปดี

๑.๓ วิธีการสั่งงาน งานการที่เราสั่งออกไป เราควรจะเริ่มแผนงานของเราดังนี้

๑.๓๑ ค้นหาเรื่องเดิม ตลอดจนหลักการที่วางไว้ หรือระเบียบแบบแผนที่วางไว้

๑.๓๒ หาข้อเท็จจริงจากเรื่องใหม่ นำไปเปรียบเทียบกับเรื่องเดิม ข้อมูลเหล่านี้เราไดมาจากการสอบถาม การสอบสวน พยานหลักฐานต่าง ๆ

๑.๓๓ นำเอาข้อเท็จจริงมาประกอบกันเข้ากับการขังใจ แล้วส่งไปตามหลักการ มิควรจะเห็นแก่ประโยชน์ของใคร ๆ ทั้งสิ้น

ข้อเตือนใจก่อนสั่งงาน

ก) อย่ารีบร้อนจนขาดความสุขุม หรือความรอบคอบ

ข) อย่าให้เป็นเครื่องมือของผู้ที่อิจฉาริษยากัน ยืมมือหัวหน้าทำลาย

ค) อย่าสั่งงานขณะ หิว, อิ่ม, ง่วง, โกรธจัด

จ) พิจารณาให้ดี อย่าให้เสียประโยชน์ตกอยู่กับผู้น้อย การสั่งงานก้าวร้าวหน้าทีกดี ไม่ควรให้มันขึ้น

สำหรับข้อเท็จจริงนั้น ควรจะหาข้อมูลจาก

ก) บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข) สถานที่ หรือสภาวะการแวดล้อมที่เกิดขึ้น

ค) เวลาที่เกี่ยวข้อง

ง) เหตุผล สาเหตุที่จะทำให้หัวหน้าตัดสินใจไปเช่นนั้น

๑.๔ วิธีสั่งการที่ดีที่สุด ควรจะกระทำ
ดังนี้

๑.๔๑ ผู้สั่งต้องถนัดรับผิดชอบเรื่องที่ตน
สั่งการออกไป ไตร่ตรองหาเหตุผลก่อน

๑.๔๒ ต้องศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริงก่อน

๑.๔๓ สั่งงานต้องให้ใกล้ หรือตรงเป้าหมาย อย่าอำพราง

๑.๔๔ ผู้รับคำสั่งต้องเข้าใจแจ่มแจ้ง จึง
จะให้เขาทำ

๑.๔๕ คำสั่งที่ออกไปต้องทนเหตุการณ์
ปฏิบัติได้ดี มีอำนาจพอแก่การ

๑.๕ คำสั่งที่ใช้ไม่ได้มีลักษณะดังต่อไปนี้

๑.๕๑ ผู้ออกคำสั่งต้องการจะแก้แค้น แก้
แค้น กลั่นแกล้งผู้รับคำสั่ง

๑.๕๒ คำสั่งที่ทำไม่ได้ ผิดแบบแผน
ทางราชการ ประเพณีนิยม

๑.๕๓ คำสั่งที่กำกวม เคลือบแคลง

๑.๕๔ การออกคำสั่งให้อภิสิทธิ์ หรือ
ก่อก่อสิทธิแก่ผู้ใด

๑.๕๕ ขัดกับนโยบายของรัฐบาล หรือ
ขัดต่อกฎหมาย

๑.๖ การติดตาม คำสั่งที่ออกไป ไม่ควร
จะสั่งให้ผ่านไป ควรจะติดตาม ประเมินผล

งานที่ได้จากคำสั่งบังคังการปลุกต้นไม้ ควร
จะรดน้ำ ใส่ปุ๋ย พรวันดิน เราประเมินผลจาก

๑.๖๑ เขาทำตามคำสั่งถูกต้องหรือไม่

๑.๖๒ ทำไปตามเป้าหมายหรือไม่

๑.๖๓ มีอุปสรรคอันใด ที่ตามมาบ้าง
หรือได้ช่วยแก้ไขให้ไ้เพียงใด

๑.๖๔ มีผลดีที่เปอร์เซ็นต์

๑.๗ บทสรุป

๑.๗๑ นักบริหารคือนักคิด นักตรรก-
วิทยานักปรัชญา

๑.๗๒ นักบริหารที่ดีควรจะ

หล้ง่าย รู้จักสิ่งที่ควรไม่ควร รู้จักเฉย
ยอมคนบ้าง แม้จะรู้ทัน

ตื่นยาก ไม่ตื่นเต้นกับเหตุการณ์ มีเหตุ
มีผล ตามคนได้ นำเขาเป็น

พูดมาก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นครู
มากกว่าเผด็จการ แจกงานให้เขาทำ

ทำงานน้อย มีเวลาพักผ่อน มีเวลาว่าง
แผนชั้นสูง มอบงานให้ลูกน้องทำทุกคนผลงาน
จะทำหน้าที่ประจำสัมพันธ์ให้ยิ่งกว่าตัวเอง

๒. การสั่งการ

๒.๑ ความหมาย คือการที่เรามอบหมาย
งานให้แก่ผู้ต้องปฏิบัติ ให้บรรลุถึงเป้าหมาย
ไม่บิดเบี่ยงไปจากแนวและนโยบาย

๒.๒ ประเภทของการสั่งการ มีดังนี้

๒.๒๑ สั่งโดยตรง ในกรณีที่รีบด่วน เหตุฉุกเฉิน มีการควบคุมโดยใกล้ชิด

๒.๒๒ การแนะนำ หรือเสนอแนะ โดยจะต้องการส่งเสริมความริเริ่ม หรือคนที่เคยงาน หรืองานที่อยู่แล้ว มีข้อควรเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อย

๒.๒๓ การขอร้อง เป็นการสั่งการอย่างเกรงใจ งานที่รีบเร่ง ต้องการเวลาและการปฏิบัติงานที่ดีพอ

๒.๒๔ อาสาสมัคร จะมีเป็นบางครั้ง เพราะต้องทำนอกเวลาที่เคยทำก่อน หรือเป็นการสมัครใจของผู้กระทำ

๒.๓ วิธีสั่งการ กรรมวิธีมี ๒ อย่างคือ

๒.๓๑ สั่งปากเปล่า แก้ง่าย บิดเบือน และเข้าใจผิดได้ง่าย เรานิยมใช้ใน

ก) งานไม่สำคัญ

ข) ขยายความในคำสั่งที่เขียนมาก่อน

ค) ขณะรีบร้อน เกรงจะไม่ทันการ

ง) เคือง นาน ให้ผู้ที่ต้องปฏิบัติสนใจระแวงระวังในการปฏิบัติงาน

๒.๓๒ สั่งเป็นลายลักษณ์อักษร มักจะทำเมื่อ

ก) กับคนที่อ้างว่าลืม

ข) คนรับคำสั่งขึ้นตีปฏิบัติตาม แต่ยาวเกินไป จดจำยาก

ค) ต้องการผูกมัดคู่กรณี ให้กระทำตาม

ง) คำสั่งมีผลใช้บังคับกับคนหลายคน ต้องให้ทราบทุกคน

จ) คำสั่งมีความสำคัญ ให้ทุกคนทำตามเหมือนกันหมด

๒.๔ คำสั่งที่ดีควรจะมีลักษณะดังนี้

๒.๔๑ ปฏิบัติได้โดยไม่ ต้องใช้ความพยายามมากนัก

๒.๔๒ คนรับคำสั่งขึ้นตีกระทำตาม

๒.๔๓ เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง

๒.๔๔ สมบูรณ์ ไม่มีข้อบกพร่อง

๓. ข้อคิดในการมอบหมายอำนาจและ-

หน้าที่ ในวิทยากรย์เล่มประจำเดือนมิถุนายน

๒๕๐๓ ได้เล่าเรื่องการประสานงานตลอดจนการมอบหมายการงาน ในบทนี้ จะขอเล่าเรื่องข้อคิดในการมอบอำนาจ หน้าที่สักเล็กน้อย ในหัวข้อต่อไปนี้

๓.๑ แผนการจัดส่วนงาน สายการบังคับบัญชาควรมีแน่นอน มีนายเพียงคนเดียว ในแผนงานนี้ระบุอย่างชัดเจนว่ามีผู้ขึ้น

โดยตรงต่อใครก็ตาม ชื่ออะไรบ้าง จะได้ไม่
ก้าวก่ายงานของกันและกัน

๓.๒ ลักษณะของงานที่มอบ ควรจะ
กำหนดว่า อะไร ให้ใคร ที่ไหน เมื่อใด มีสิ่ง
ใดที่ไม่ควรจะทำบ้าง หัวหน้าไม่ควรจะไปยุ่ง
กับงานย่อย ๆ ให้มากนัก เพื่อจะได้เตรียมตัว
ไว้รับปัญหาใหญ่ ๆ ที่จะมา หรืออาจจะใช้
เวลาส่วนใหญ่ไปควบคุมงาน การมอบอำนาจ
ควรจะมอบกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน เพื่อจะได้รับ
ความสะดวกรวดเร็วขึ้น

๓.๓ หลักของการมอบหมายอำนาจและ
หน้าที่

๓.๓๑ การมอบหมายอำนาจ และหน้าที่
ในทางปฏิบัติ ผู้รับมอบมีอำนาจและหน้าที่ตาม
ตำแหน่งโดยสิ้นเชิง อำนาจและหน้าที่นั้นจะยัง
คงมีอยู่จนกระทั่งผู้รับมอบพ้นหน้าที่

๓.๓๒ อำนาจ หน้าที่ที่ได้รับมอบ
จะช่วยให้เขาปฏิบัติงานได้ทันที โดยไม่ต้องรอกำ
สั่งจากเจ้านายระดับสูงอีกต่อไป

๓.๓๒ ผู้รับมอบหมายอำนาจและ
หน้าที่ควรจะรายงาน หรือพร้อมจะรายงาน
ผลการได้ทันที โดยไม่ต้องรอกำสั่งหรือการขอร้องจากผู้
บังคับบัญชาชั้นสูงขึ้นไป

๓.๓๓ การมอบอำนาจ และหน้าที่
อาจจะมอบต่อกันเป็นระดับ เป็นระยะได้ สุด
แต่จะเห็นควร

๓.๓๓๔ ผู้มอบอำนาจยังต้องรับผิดชอบ
ในงานที่ตนมอบอีกต่อไป

๓.๓๓๕ อำนาจและหน้าที่ ควรจะมี
สัดส่วน หรือได้สัดส่วนกัน เพื่อจะได้งานดี

๓.๔ พฤติกรรมเบเนเด ในการมอบ-
หมายอำนาจและหน้าที่ ในวงราชการหลาย
ระดับการมอบหมายอำนาจและหน้าที่เบเนเดออก
จากแนวการบริหารที่ควรจะเป็น โดยผู้มอบ
หมายจะไม่ค่อยยอมมอบให้แก่ผู้ที่ควร กลับคิด
เบือนไป คงตัวอย่างต่อไปนี้

ในหน่วยงาน ข มีข้าราชการ ๓ คน
เรียงลำดับดังนี้

นาย ฎ หัวหน้าชั้นโทอัตรา ๒,๓๕๐ บาท

„ ท „ „ ๑,๓๐๐ „

„ ฐ ชั้นตรี „ ๑,๒๐๐ „

หัวหน้าหน่วยลาศึกษาต่อในประเทศ กำหนด
๒ ปี จึงเสนอชื่อ นาย ฐ รักษาการแทน โดย
มิได้มีการหักทวงจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูงเลย
นาย ฎ ให้เหตุผลว่า

ก) นาย ฐ เป็นผู้ที่สนใจในความ
ข้อดีของผู้วิเศษ
สำนักงาน ก.พ.

ข) นาย ฐ เป็นผู้ที่ตนจะขอปรับเป็นข้าราชการชั้นโท จึงต้องหาปริมาณงาน ผลงานให้สมแก่เหตุและผล

ค) นาย ฐ เป็นผู้ที่มีความรู้มาก มีสัมฤทธิ์ จึงควรจะทำหน้าที่บริหารแทนตน

สำหรับ นาย ท นั้น มีแง่คิดอยู่ว่า

ก) ตนเองมีความผิด ไม่สุจริต ไม่เป็นที่น่าไว้วางใจ มีสัมฤทธิ์ไม่ดี

ข) ตนถูกลงโทษทางอ้อม ทำให้ขาดกำลังใจ ลดประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่มีใครที่จะสนับสนุนผลงานอีกแล้ว จริงอยู่ นาย ท ไม่เคยมีประวัติต่างพร้อยมาเลย แต่การกระทำของหัวหน้าครั้งนี้ บั่นทอนกำลังใจนาย ท ไปมาก

บทวิเคราะห์พฤติกรรม

๑) นาย ฐ ขอบเล่นพรรค เลี้ยงคนไปรดเอาไว้

๒) นาย ท หากไม่เป็นที่ไว้วางใจ หรือมีความผิด โทษประจักษ์ ตนเป็นหัวหน้า ก็ไม่ควรจะปกปิดความผิดของลูกน้อง

๓) คนที่ใดก็ได้ไปแล้ว เช่น นาย ท ก็ยังมีความทะเยอทะยานที่จะก้าวหน้า อยากทำงานให้แก่ชาติบ้านเมืองอยู่ หากได้เป็นคนที่ดี ควรเก็บไว้ใน ตู้โชว์ ไม่ ควรจะให้เขาทำงาน

ต่อไป เขาอาจจะเป็นหัวหน้าแทน (นาย ฐ) ก็ได้ ควรที่จะให้เขาทำงาน หักเขาทำบ้าง

๔) เป็นการสร้างรอยร้าวขึ้นในวงงาน เพราะ นาย ท ก็มักจะแข่งเอาจับ นาย ฐ บ้าง เพราะตนเป็นข้าราชการชั้นโทแต่ผู้รักษาการแทน เป็นเพียงชั้นตรี จะยอมกันยาก นาย ฐ เองก็ปฏิบัติงานไม่ค่อยสะดวกเพราะต้องเกรงใจ นาย ท เขามีอาวุโสสูงกว่า หากจะไม่ทำ ตนก็รับตำแหน่งนาย ฐ แม้ว่าจะทำได้ก็ตก ๆ หล่น ๆ เพราะเพิ่งเข้ารับราชการ เสียกระดาก ร้าง เสียเวลา ไปมากมาย งานที่ควรเสร็จในวันเดียวก็ต้องทำ ๓-๔ วัน บางรายตนเบนชั้นตรี ทำการแทนก็สั่งชั้นโททำโน่นทำนี่ก็มีถมทนง่าย

จากตัวอย่างที่ให้มานี้ เป็นอุทาหรณ์ว่า ก่อนจะมอบอำนาจ หน้าที่ให้ใครนั้น ควรจะตรึกตรองดูให้ถี่ถ้วนเสียก่อน อย่าให้มีผลแทรกซ้อนเกิดขึ้นในตอนหลัง อาจเป็นผู้ทำลายอนาคตของคนอีกหลาย ๆ คนก็ได้ การตั้งหัวหน้าถึงชั้นตรี เป็นผู้สั่งปลัดโท ให้ทำงาน หรือนายแพทย์ผู้อำนวยการโท สั่งงานนายแพทย์เอกก็เช่นกัน

๔. ศิลปะการดำเนิน และลงโทษ งานทุกอย่างที่เราต้องการผลดี แต่ก็อาจจะผิดพลาด

ไม่ได้ มีไม่น้อยที่ข้าราชการกระทำผิด บาง-
ครั้ง^{๕๔} ก็น่าสงสาร บางครั้ง^{๕๕} ก็คาดคิด ผลเสียก็ตก
อยู่กับผู้^{๕๖} ที่กระทำ ตัวเขาเองก็ไม่อยากให้เป็น
เช่นนั้น

๔.๑ สาเหตุของการกระทำผิด มี
ดังนี้

ก) ไม่ทราบนโยบายมาก่อน โดยมากก็
เกิดขึ้นกับผู้^{๕๗} ที่เข้าทำงานใหม่ ไม่ชินต่องาน
ความผิดพลาดนี้ บางครั้งก็เป็นเรื่องตั้งใจจำ
ของหัวหน้าก็มี

การแก้ไข ก.๑) มีหนังสือคู่มือการปฏิบัติ
งานไว้ให้ศึกษาดูก่อน

ก.๒ มีคนที่ทำหน้าที่เป็น
พี่เลี้ยง คอยให้คำแนะนำ สอนงานไปก่อน
หัดจากง่ายมาแล้วค่อย ๆ ยากทีละน้อย

ก.๓) ใช้คนให้ตรงกับความรู้
ที่ศึกษามา เช่น สำเร็จรัฐศาสตร์ ก็ควรจะเป็น
นักปกครอง

ก.๔) หาไปรู้จักบุคคล สถาน
ที่เวลา ก่อนให้คนเคย อยู่กับส่งเขาไปทำงาน

ข) ไม่ทราบข้อเท็จจริง บางคน
ตั้งใจทำงานดี แต่ด้วยอ่อนหัด จึงมีโอกาส
พลาดได้ เพราะไม่ทราบข้อเท็จจริง หรือ
ระเบียบวินัย

อุปสรรค มีเสมอที่ผลดีรูปไป บ่อย
ครั้งที่ผู้^{๕๘} กระทำผลอะไร หรือตั้งใจอยากลองดู
เช่น

ข. ๑ ช้อเกินไป เหลี่ยม คุ้ยง่าย

ข. ๒ เห็นแก่ของตอบแทน หรือเห็น
แก่หน้า หรือแก่ราคา

ข. ๓ ลืมตนไปว่ามีใครกล้าจะทำลง
ดู ข้อประสพการณ์และความตื่นตัว

๔.๒ การดำเนินโทษ หัวหน้าหลายคน
เมื่อลูกน้องทำผิด มักจะไม่ใช้ความคิด รีบ
ลงโทษ หรือเสนอผู้บังคับบัญชาชั้นสูงขึ้นไป
เพื่อจัดการเลย เป็นการรีบเร่ง ไม่ได้ใช้
เหตุผลเพียงพอ การดำเนินโทษนี้ ง่าย
แต่ทำยาก อยากจะให้ข้อคิดไว้ดังนี้

๔.๒๑ ความคิด เป็นสิ่งที่น่าละอาย
การดำเนินเขา เราควรจะมีสุญญ มีหลักฐาน
แน่ชัดว่าเขาผิดจริง การกล่าวโดยเลื่อนลอยนั้น
ไม่พึงกระทำอย่างยิ่ง

๔.๒๒ การสอบสวน อย่างนำเอาใจทัก
หรือผู้กล่าวมาหาเป็นกรรมการสอบสวน

๔.๒๓. การดักเตือน ให้กลับตัว เป็น
ทางที่เสียถ้อยน้อยที่สุด อย่าประจานเขา

๔.๒๔ อย่าใส่ใจในความผิดพลาดของ
ผู้น้อย ให้โอกาส ให้เวลาเขา แก้ตัว

ศิลปะการชักชวนคนมาร่วมงาน ใน

สมัยปัจจุบัน เราขายงานให้กว้างขวางออกไป เพื่อให้ทันกับการเพิ่มพลเมือง ที่มองเห็นง่ายก็คือ โรงเรียน โรงพยาบาล เราจะเห็นว่าจำนวนครู อาจารย์ แพทย์พยาบาล ไม่พอ หรือน้อยกว่าจำนวนที่ควรมี ไม่แปลกอะไรที่ครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๔๐ คน โรงพยาบาลขนาด ๒๐๐ เตียง มีแพทย์ ๓ คน เวรยามถี่เข้า เวลาพักหายาก ฯลฯ

หัวหน้าที่ทำหน้าที่เป็น ตัวแทนของกรม กอง ต้องออกกว้าหาคนที่มาร่วมงาน โดยเฉพาะผู้สำเร็จวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มาช่วยงาน การผลิตคนออกมารับใช้ชาติ บ้านเมือง หากผลิตแบบไหล คุณภาพจะด้อยไป ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้

๕.๑ สาเหตุของการขาดแคลนคน

ก) มีการเพิ่มพลเมืองขึ้น ทุกอย่างจะต้องเพิ่มขึ้นมาเป็นเงา

ข) มีคนเดินทางไปศึกษาและดูงานต่างประเทศมาก มีโอกาสจะหาเงินมาก เมื่อกลับมา โอกาสที่จะก้าวหน้ามากกว่าผู้สำเร็จในประเทศ บางท่านมีรายได้ดี ไม่ยอมกลับมาเราก็ดเสีย และสูญเสียความรู้ไป

ค) ค่าเงินตัวที่จะไปทำงานให้บริษัท ห้าง ร้านแพงกว่าราชการ เช่น เนติบัณฑิต

ไทย ถ้าเข้ารับราชการในตำแหน่งอัยการ ผู้ช่วยจะได้เงินเดือน ๒,๔๕๐ บาท แต่ถ้าเป็นที่ปรึกษากฎหมายบริษัทจะได้ ๕-๗,๐๐๐ บาท หรือผู้สำเร็จ วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต ถ้าเข้ารับราชการจะเป็น ขั้นตรี ขั้น ๑,๒๕๐ แต่ถ้าเข้าทำงานบริษัทก่อสร้างจะได้ ๓,๕๐๐ บาทเป็นอย่างต่ำ ไปต่างประเทศจะได้ประมาณ ๔๐๐-๖๐๐ เหรียญอเมริกัน

เรากำลังหวังว่าผู้ที่ไปศึกษาและดูงานต่างประเทศจะกลับมาช่วยบ้านเมือง แต่เมื่อมาคุณภาพบ้านเมืองแล้ว เขาจะอยู่ยาก เพราะ

ก) ความก้าวหน้ามีน้อย เรายังขาดอุปกรณ์ แหล่งวิจัย ดำรงที่ทันสมัย คนสนับสนุนที่แข็งขัน

ข) ปรับตัวเข้ากับคนได้ยาก เพราะท่านเหล่านั้นจะทำงาน มีนิสัยเป็นประชาธิปไตย อาจจะเห็นว่ายังมีระบบเจ้าขุนมูลนายอยู่ หัวหน้าบางท่านก็เป็นนักอนุรักษ์นิยม เข้ากันยาก

ค) ยังชีพด้วยเงินเดือนต่ำๆ ยาก ของแพง

๕.๒ แผนการที่จะดึงคนเข้ามาร่วมงาน เมื่อหน่วยงานต้องการที่จะขยายงาน หรือต้องการ คน มาร่วมงานแล้ว เราก็ควรจะปรับปรุงสถานที่ของเรา ก่อน เปลี่ยนสภาพที่เคยมีมาให้

เหมาะสม ให้น่าอยู่ ให้น่ารัก หัวหน้าควร
จะเริ่มงานดังนี้

๕.๒๑ การปรับปรุงทางอาคารเกี่ยวกับส
สร ความสะอาด มีที่พักผ่อน จัดระเบียบงตงาม
มีศิลปไว้ใจให้อยากอยู่ รื่นรมย์ด้วยธรรมชาติ
แบบไทยๆ

สำหรับที่พักอาศัยนั้น หากจะมีก็เป็นการ
ดียิ่ง ที่สำคัญที่สุดคือ โต๊ะทำงาน ควรจะให้
มีทุกคน มีห้องพักส่วนตัว จะช่วยให้สมา
ชิกได้พักผ่อน อ่าน เขียนหนังสือ และสะดวก
ในการติดตาม เมื่อมีธุระการงาน

๕.๒๒ การปรับปรุงทางด้านวิชาการ สำ
นักงานทุกแห่งจะทั้งวิชาการไม่ได้ เราควรจะทำ
ดังนี้

ก) ให้ทุนศึกษา ทุนงาน ทั้งในและนอก
ประเทศ ตามอาวุโส ตามงานที่เขาทำ การ
ให้ทุนศึกษา ดังนี้ เป็นการพัฒนาคณ วิชาการ
ไปด้วย ควรจะให้ได้ไปทุกคน ตามความ
จำเป็นและเป็นธรรม

ข) สนับสนุนให้มีการค้นคว้า วิจัย ประ
ชุมวิชาการ ผลัดกันไป ไม่ควรจะมีประชุม
ระดับหัวหน้าเท่านั้น ทุกคนยังอยากก้าวหน้า
เมื่อมีการค้นคว้า ก็ควรที่จะออกวารสารเพื่อเพิ่ม
พูนความรู้ วิชาการใหม่ๆ ที่มีขึ้น

ค) มีห้องสมุดที่ดี มีหนังสืออุเทศ ที่ทันสมัย
การจัดระเบียบ คับขันที่ทันสมัย ง่ายแก่การ
ค้นหาหนังสือที่ส่งเข้ามา ควรจะมีเกือบทุกชนิด
เพื่อค้นคว้าได้กว้างขวาง

ง) ยกย่อง ให้เกียรติแก่ผู้ที่ค้นพบสิ่ง
ใหม่ๆ เป็นนักประดิษฐ์ นักวิจัย สนับสนุน
ทุกคนให้ฝึก หัดทำสิ่งแปลกใหม่ๆ ที่เป็น
ประโยชน์ กระตุ้น เตือนให้มีรายงานความก้าว
หน้าในสาขาที่เขาเหล่านั้นกระทำอยู่

จ) อย่าให้นักวิชาการ หรือนักวิจัย ตก
ต่ำ หรือไม่ม้งานทำ

๕.๒๓ การปรับปรุงทางด้านสวัสดิการ
ควรจะทำดังนี้

ก) หัวหน้า ควรจะ มีความรักในเพื่อน
มนุษย์ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ให้ความยุติธรรมแก่
ทุกคน ช่วยเหลือทุกคนด้วยความจริงใจ และ
เต็มใจ

ข) มีการพบปะ สังสรรค์ กันอย่างน้อย
เดือนละครั้ง มีการรื่นเริงกันแบบไทยๆ ไม่มี
พิธีต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ช่วยกัน
แก้อุปสรรคในการทำงาน แนะนำ สั่งสอน กัน
เสมือนญาติ

ค) อย่าปล่อยให้ผู้มาใหม่ว่าเหว

ง) มีที่พักอาศัย ที่ซื้ออาหาร หรือของใช้ที่จำเป็นมาใช้ได้ง่าย หากหน่วยรับจัดทำอาหารให้ ได้ราคาพอเหมาะพอสม จะดียิ่ง

จ) หากหน่วยงานอยู่ใกล้ตัวเมือง ควรจะมีรถรับส่งเด็กไปเรียนหนังสือ หรือส่งโรงพยาบาลในคราวเจ็บป่วย

ฉ) ควรจะมีหน่วยปฐมพยาบาลขึ้นในสำนักงาน

ช) การมีเงินสวัสดิการ เพื่อให้กู้เมื่อคราวคับขัน จะเป็นการดียิ่ง

ในบางครั้งเราอาจจะได้คนมาจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมิได้เป็นข้าราชการมาช่วยงาน อยากจะให้ข้อคิดเห็นว่า

- ก) เขามีเวลาพอที่จะให้แก่เราหรือไม่?
- ข) เขาเต็มใจจะมาช่วยหรือไม่?
- ค) ความลับทางราชการจะเสียไปหรือไม่? มีอยู่ไม่น้อยที่จะช่วยงาน ขณะเดียวกันก็ขโมยความลับไปด้วย

ง) เขาตั้งใจมาช่วย หรือมาหาผลประโยชน์ หรือเป็นตัวแทนบริษัท หรือเป็นนายหน้าขายของ

๖. การต้อนรับผู้มาใหม่ เมื่อเราต้องการคนมาช่วยในงานของเรา จึงมีคนมาทำงานในหน่วยงานของเรา การต้อนรับของหัวหน้าจึงเป็น

เรื่องใหญ่ การต้อนรับอย่างอบอุ่น เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เขาทำงานให้เราอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ที่ใดต้อนรับดี ย่อมจะมีส่วนบำรุงขวัญมาก

๖.๑ สิ่งที่หัวหน้าควรจะทำ ควรจะทำดังนี้

ก) จัดงานปาร์ตี้เล็ก ๆ แบบกันเอง แนะนำให้รู้จักผู้ร่วมงาน หัวหน้าระดับรอง ๆ ลงไป สิ่งที่น่ามาทบทวนนั้นส่วนมากได้จากแต่ละคนที่มาร่วมงาน โดยประกอบมาจากบ้าน อย่าพยายามเรียไ้เงินมากเกินไป

ข) ควรจะพาไปรู้จักผู้ใหญ่ทั้งข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชา และผู้ที่จะต้องงานกัน

ค) พาไปรู้จักปูชนียสถานที่สำคัญ ร้านค้า ที่ตัดผม ร้านอาหาร

ง) ควรแนะนำผู้มาใหม่เกี่ยวกับประวัติ การงาน ผลงานของเขาตลอดจนความสำคัญของเขาที่จะมาช่วยงานของเราคราวนี้ เพื่อจะ让他ทราบว่าเราตั้งใจที่เขาจะมาช่วยงานของเรา

จ) มีโต๊ะทำงานเฉพาะให้เขา ถ้าจะมีห้องส่วนตัวให้เขาจะช่วยให้เขามีกำลังใจอย่างมาก การที่ปล่อยให้เขาไม่มีหน้าที่การ

งานนั้น เป็นการทารุณที่สุด ถ้าไม่มีก็ควรจะ
ทำให้เขาจนได้ อย่าพยายามปฏิเสธว่าไม่มีเงิน
ไม่มีงบประมาณ เพราะการแก้ตัวแบบเด็ก ๆ
เขาจะดูถูกเอา

สิ่งที่หัวหน้าไม่ควรจะกระทำ

ก) รับผิดชอบ หรือสั่งให้เขาอยู่-
เวรยามในวันมารายงานตัว หรือคาดคั้นให้ทำ
งานทันที ต้องการผลงานด่วน

ข) ลองเชิง ลองภูมิว่าเก่งแค่ไหน
หรือดื้อนหลักวิชาการ

ค) พาไปแนะนำว่าไม่ควรคบคนโน้น
ควรคบคนนี้ คนโน้นไม่ดี มีหนี้สิน ฯลฯ

ง) ไม่สนใจ ไม่ยอมสั่งสรรกับผู้มีมา-
ใหม่ ประหนึ่งว่าไม่ต้องการเขา หรือ เราไม่
มีเขาก็อยู่ได้ กรมเขาส่งมาไม่ได้ขอคนนี้ไป
เลย

จ) ไม่ได้ถามไถ่ ความลำบาก หรือ
ความต้องการของเขาเลย

ฉ) ปล่อยให้เขาอยู่อย่างไร้ความหมาย
จะอยู่อย่างไร กินที่ไหนก็ช่าง

ช) พูดยาเยาะเย้ย ด่าดองเขา นำเขา
มาวิจารณ์ในแง่ลบขึ้น

ซ) คุยถึงความร้ายของตน ความเก่ง
การงานของตน แม้จะแก้ก็ยังไม่สมกับตำแหน่ง
ฝากเป็นข้อควรคำนึง

นาย ฐ เป็นคนมีความรู้ พุคณ้อย เก็บ
ความในใจเก่ง โกรธ—ดีใจ เสียใจ มอง

ไม่ออก ใคร ๆ ก็เกรงใจ เคราฟ แม้ผู้บังคับ
บัญชาที่กลัว ไม่กล้า เห็นว่าเป็นคนดี สุภาพ

คนเช่น นาย ฐ จะมีความเจริญในการ
งาน แต่ความดีไม่ใช่อยู่ที่สุภาพ ควรจะ
รู้จักวิธีต่อต้านความชั่ว และวิธีที่จะลง
โทษเมื่อมีการกระทำผิด ความสุภาพนั้นคง
จะเป็นการเล่นละคร อารยชนรู้วิธีปกปิดความ
รู้สึกล้นแท้จริง ด้วยลักษณะการที่ดัดเบา และ
ดูเหมือนว่า คนนี้มีความดี โดยปราศจากคุณ
ความดีที่มีอยู่จริง ๆ สงคมก้าวหน้า การแสสร้ง
ก็มากขึ้น Sincere mind ไม่มี

แต่.....สังคมยอมรับ เคราฟ นบถือ คน
อย่างนาย ฐ ว่าเป็นผู้ดี ถ้าเรามี นาย ฮ สักคน
หนึ่ง โกรธง่าย เกือบอารมณ์ชาก เขาจะพา
กันตราหน้าว่า นาย ฮ เป็นคนขี้ด่า ได้ดียาก
การณก็คิดว่า เราสนับสนุนให้คนเล่นละคร
ไม่มีความจริงใจต่อกันเลย..... หรือไม่
จริง? ถ้าผู้เขียนจะคบ ขอบคบนาย ฮ ดีกว่า
จะไม่ข้องแหวะกับนาย ฐ เลย.....กลัวใจ.....

หนังสือที่ควรหาอ่านประกอบ

๑. อธิการศาสตร์ โสรัจ มสนศิริพันธ์
๒. การบริหารบุคคล โสรัจ สุจริตกุลและพวก
๓. จิตวิทยา คร. กมล เกาพิจิตร
- คร. ม.ล. ต้อย ชุมสาย
- เคโซ สวณานนท์
๔. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ฉบับพิเศษ ปี

การบริหารรัฐกิจ

หนังสือว่าด้วยการบริหารงาน การจัดการ การบริหารงานบุคคล
การปกครองบังคับบัญชา และมนุษยสัมพันธ์

โดย

สุสสดี สัตยมานะ ร.บ. รป.ม. (เกียรตินิยมดี)

เรียบเรียงให้ตรงตามหลักสูตรการสอบวิชาบริหารรัฐกิจ และเน้นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การมอบอำนาจหน้าที่ การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมตรวจสอบงาน การประสานงาน การเป็นผู้นำ การบำรุงขวัญ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมทั้งข้อสอบที่ได้เคยออกตามส่วนราชการต่าง ๆ

เขียนโดยใช้สำนวนง่าย ๆ เหมาะสำหรับผู้เตรียมตัวสอบคัดเลือกข้าราชการทั่วไป นักบริหาร ผู้ที่จะเป็นผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างาน และผู้ที่ปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป

หนังสือนี้จัดทำด้วยกระดาษปอนด์ หนาประมาณ ๒๐๐ หน้า กำหนดเสร็จวางตลาดปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๔ แนนอน

ผู้สนใจจะหาซื้อได้ตามร้านขายหนังสือทั่วไปและที่สวัสดิการ ก.พ. ในราคาเล่มละ ๒๐ บาท หรือจะสั่งซื้อทางไปรษณีย์ก็ได้ในราคา ๒๕ บาท (รวมค่าส่งแล้ว) โดยส่งเงินไปในนามผู้จัดการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๓ ส่งจ่าย ป.ณ. สำนักพิมพ์นายกรัชมณตรี

ลานลอย เรื่องพัฒนาไทย

ดร. บรรพต วีระชัย

การพัฒนา

ในปัจจุบันนี้เรามักจะได้ยินเสียงพูดกันหนาหูว่าการพัฒนาการประเทศชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนาคนเป็นส่วนใหญ่ คำพูดเช่นนี้ดูก็มีเหตุผลดี แต่มีน้อยคนที่เอามาคิดให้ละเอียดว่ากินความหมายเพียงใด และจะต้องเริ่มพัฒนาคนไทยในด้านใดบ้าง ความจริงเรื่องนี้เป็นเรื่อง และเป็นปัญหาใหญ่มากทีเดียว เพราะการพัฒนาคนนั้นเกี่ยวกับการปฏิรูปอุปนิสัยใจคอ ความคิดเห็นและความประพฤติของคนไทยทั้งชาติ หรือเกือบเรียกได้ว่าเป็นการสร้างชนชาติใหม่ขึ้นมาทีเดียว มีบางคนซึ่งตกอยู่ในอาณานิคมทางปัญญาตะวันตกเสนอความเห็นว่าการแก้ปัญหานี้จะง่ายนิดเดียวคือ ฉีดยาเลือดฝรั่งเข้าไปในคนไทย ข้อเสนอเช่นนี้ดูง่ายแต่ทำยากหรือทำไม่ได้เลย ทั้งยังมีข้อสมบัตินานาอย่างซึ่งไม่ถูกต้อง ประการที่หนึ่งก็คือ ข้อสมมุติที่ว่าฝรั่งนั้นเจริญแล้วทุกประการ (ทุกคนคงทราบดีว่าสงครามเคมีหรือแผนการทำลายทั้งชาติพันธุ์ genocide นั้นกระทำโดยชาติที่ถือว่าตนอารยะแล้ว) ประการที่สองก็คือข้อสมมุติที่ว่าความเป็นไปของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับส่วนประกอบทางร่างกายทั้งหมด โดยไม่ยอมรับว่าการศึกษอบรมหรือสิ่งแวดล้อมมีส่วนปรุงแต่งอย่างสำคัญยิ่ง ประการที่สามไม่เป็นข้อสมมุติ แต่เป็นข้อที่น่าสังเกตว่าบุคคลที่กล่าวถึงนั้นมักเป็นคนชอบพูดเล่นมากกว่าพูดจริง และดูเหมือนจะมีเจตนาที่จะช่วยส่งเสริมให้บ้านเมืองเจริญขึ้นอย่างแท้จริงและโดยจริงใจ

การพัฒนาคนหรือพูดง่าย ๆ ก็คือ การสร้างคนผู้ซึ่งจะทำความเจริญให้แก่ประเทศชาติของเรา เป็นปัญหายิ่งยากและมีหลายแง่หลายมุม ปัญหาแรกก็คือ ใครจะเป็นคนสร้าง

คนชนิดใหม่ขึ้นมา ปัญหาต่อๆ ไป ซึ่งคุณไม่สิ้นสุด ก็คือคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของชนประเภทใหม่นี้ ข้อเขียนนี้จะพุดหนักไปในทางปัญหาหลัง จุดประสงค์ใหญ่ของผู้เขียนมิได้อยู่ที่เนื้อหาตอนหนึ่งตอนใดโดยเฉพาะ แต่อยู่ที่ความหวังว่าการเขียนนี้จะช่วยกระตุ้นให้พวกเรามวลชาวไทยคิดให้ละเอียดขึ้น โดยเฉพาะในด้านที่ว่า ความเจริญของประเทศชาตินั้นมีความหมายมากกว่าการท่องจำ บทปลุกใจ คำขวัญหรือวลีเตือนใจซ้ำๆ ซากๆ (Slogans) การพัฒนาบ้านเมืองนั้นเราควรเริ่มด้วยการมองข้อบกพร่องหรือลักษณะที่ไม่เหมาะสมของตัวเอง แล้วพยายามเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ดีขึ้น แน่นอนที่เห็นความเห็นเรื่องข้อบกพร่องนั้นย่อมผิดแผกแตกต่างกันธรรมดา ข้อสำคัญก็คือว่า เราควรจะแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกัน แม้บางครั้งจะเป็นการคัดค้านก็ตามที่ ตราบใดที่การติหรือการขัดแย้งนั้นนำไปด้วยเจตนาที่ดีต่อส่วนรวมแล้วก็เป็นข้อที่น่าสนับสนุน

การรู้จักช่วยตนเอง

คุณลักษณะซึ่งสำคัญอันหนึ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่าคนไทยยังมัวน้อยอยู่ และควรจะปลูกฝังให้มามากขึ้นได้แก่การเป็นผู้รู้จักพึ่งหรือช่วยตัวเอง (Self-reliance) ความสำคัญของคุณลักษณะนี้แสดงไว้มากมายทางตะวันออกและตะวันตก ทางตะวันตกเรามักจะได้ยินสุภาษิตที่ว่า “ช่วยตัวท่านเองก่อน แล้วพระเจ้าจะช่วยท่าน” ส่วนทางตะวันออกนั้น พระพุทธพจน์ก็มีว่า “อตุตทาหิ อตุตโณนาโถ” (ตนเองย่อมเป็นที่พึ่งแห่งตน) นอกจากหลักธรรมทางด้านหินยาน ซึ่งเป็นแขนงหรือนิกายที่นับถือกันในประเทศเรา ก็ยังมีการรู้จักทำตัวเองให้เป็นประโยชน์คือ พยายามใช้ความสามารถของตัวเอง ก่อนที่จะร้องไห้อววยขอร้องให้คนอื่นมาช่วย จริยอยู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ย่อมเป็นของดี เป็นของที่มนุษย์ควรทำ เป็นหลักที่ทำให้มนุษย์อยู่ในสังคมได้ แต่ถ้าหากทุกคนหวังพึ่งคนอื่นแล้ว มองในแง่ตรรกวิทยาจะเห็นได้ว่า จะไม่มีใครช่วยเหลือใครได้เลย เพราะทุกคนก็จะตั้งหน้าตั้งตารอคอยคนอื่น ๆ ซึ่งก็จะหวังพึ่งคนอื่น ๆ ต่อไปเหมือนกันคล้ายเป็นลูกไก่ในมือ ซึ่งอย่างนี้ก็มิได้ผลเพียงเสมอตัว อย่างร้ายก็เลวลง ส่วนการเป็นผู้รู้จักช่วยตัวเองนั้นเป็นการทำให้ตัวขึ้นและโลกดีขึ้นด้วย คุณสมบัติหรือ potential ของมนุษย์ทุกคนนั้นมีมากเป็นเสมือนขุมทรัพย์ที่มีอยู่ภายใน หากไม่ขวนขวายขุดค้นออกมา ก็หาไม่มีค่าไม่ การรู้จักช่วยตัวเองนั้น

ผลดีทางด้านจิตวิทยาด้วย กล่าวคือทำให้ไม่รู้ สึกท้อแท้ ทำให้เกิดมีความหวังว่า ตัวเองสามารถทำสมภารการณต่าง ๆ ให้ดีขึ้นได้ โดยไม่ต้องรอพึ่งโชคชะตาหรือคอยให้ผู้อื่นหนึ่งผู้ใดยื่นมือเข้ามาช่วย บางครั้งแม้ผู้มีความสามารถยินดีช่วยเหลือก็ช่วยไม่ได้

ตัวอย่าง

ตัวอย่างนี้ มีมาแต่โบราณกาล เรื่องมีอยู่ว่า พระอรุณทัตผู้เป็นพระสาวกที่โปรดปรานที่สุดของพระพุทธเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะสำเร็จเป็นพระอรหันต์ แต่ในระหว่างที่พระพุทธองค์ยังทรงมีพระชนม์ชีพอยู่นั้น ได้พยายามสักเท่าไรก็ไม่สำเร็จ ทั้งนั้นเพราะมีใจจดจ่ออยู่ว่า พระบรมศาสดาจะช่วยให้พ้นทุกข์หลุดจากการเวียนว่ายตายเกิดได้ โดยพระพุทธบารมี พระพุทธองค์ก็ทรงมีพระเมตตา แต่ก็มิได้ทรงสามารถจะช่วยให้พ้นออกเหนือไปจากการแนะนำแนวทางไปสู่ความสว่าง จิตปรารถนาจะช่วยเหลือพระสาวกองค์นี้ มีความจงรักภักดีต่อพระองค์เป็นที่สุด เพราะว่า การบรรลุสำเร็จเป็นพระอรหันต์นั้นขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติหลักธรรมของโลก คือต้องพยายามพึ่งตัวเองเมื่อสมเด็จพระบรมศาสดาดับขันธปรินิพพานแล้ว พระอรุณทัตก็ค่อยคลายความยึดเหนี่ยวและหันไปพึ่งแสงสว่างในตัวเอง (ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ทรงชี้ไว้) มากขึ้น จนกระทั่งบรรลุธรรมขั้นสูงสุดสมปณิธานตั้งเดิม ตัวอย่างในสมัยปัจจุบัน ได้แก่ การขอรับหรือความหวังที่จะได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศซึ่งถือได้ว่าเป็นการขาดคุณธรรมในด้านการรู้จักช่วยตัวเอง แน่นนอนทีเดียว ขณะประเทศไทยของเรายังขาดอุปกรณ์หรือทุนทรัพย์ในด้านการสร้างสรรค์ความเจริญให้ทัดเทียมบางประเทศ (ในก้นวัก) และเราต้องพึ่งพาอาศัยต่างประเทศอยู่บ้าง ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าจำเป็น แต่การรอคอยหรือการมุ่งหวังให้บุคคลอื่นหรือชาติอื่นช่วยเหลืออยู่ร่ำไปนั้นไม่เป็นการสมควร เพราะนอกจากเราจะต้องเสียผลประโยชน์บางอย่าง (เช่น ทางด้านการเมือง) เป็นการตอบแทนแล้ว เราจะต้องเสียสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้นอีก กล่าวคือ อิสระภาพทางจิตใจ อนึ่ง ฉ้ายกอุทาหรณ์ข้างต้นมาเทียบเคียง (โดยไม่ถือว่าต่างประเทศที่กล่าวถึงนั้นเทียบเท่าพระพุทธเจ้าในด้านคุณลักษณะทั้งหลาย) ก็อาจจะกล่าวได้ว่าประเทศชาติของเราจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาทางด้านจิตใจคือมีอิสระภาพทางใจ เช่นเดียวกับที่พระอรุณทัตสำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้ด้วยการละทิ้งความยึดเหนี่ยวในทางที่ผิดอันมีโมหะเป็นมูล

ลักษณะหนึ่งที่ควรขจัด

เท่าที่กล่าวมาข้างต้นนี้ มีข้อควรขยายอย่างหนึ่งคือ ความสำคัญของทัศนคติในการทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า พุทธอีกนัยหนึ่งก็ได้ว่าการพัฒนาประเทศ หากจะเน้นเรื่องการพัฒนาคนก่อนก็ควรเริ่มด้วยการพัฒนาทางค่านิยมหรือด้านความนึกคิดเสียก่อน เมื่อมีความคิดที่เหมาะสมหรือถูกต้อง (คือมีการสัมมาทางด้านความเข้าใจในกคค) แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็ควรเร่งเร้าให้มีสัมมาวาทะ คือพยายามกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เนื่องจากข้อเขียนนี้เป็น “ถานผอย” กล่าวคือ มิได้มีเจตนาจำแนกและเรียงประเด็นให้เข้า หากเป็นการดึงเอาข้อสังเกตต่าง ๆ มาบันทึกไว้ เพื่ออย่างน้อยช่วยทำให้เกิดการสนทนาในเรื่องต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้น จึงขอกล่าวถึงลักษณะอย่างหนึ่ง ซึ่งมีในกลุ่มชนบางกลุ่ม คือลักษณะที่นักสังคมศาสตร์คนหนึ่งชื่อ Thorstein Veblen เรียกว่า “conspicuous consumption” แปลโดยอรรถรสแห่งวลีที่แพร่หลายในปัจจุบันนี้ได้ว่า “อยากดังในการหรูหรา”

ย่อมเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การพัฒนาชาตินั้นอยู่กับการใช้เงินหรือทรัพยากรต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์กับสังคมส่วนใหญ่ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แต่สภาพที่เป็นอยู่ขณะนี้ (และอาจรวมถึงหลายปีมาแล้ว ในระหว่างที่ผู้เขียนไม่ได้พำนักอยู่ในประเทศไทย) สังคมไทยในส่วนที่เป็นส่วนย่อยในแง่ของจำนวนคน อาจเรียกได้ว่า เป็นจุลสังคม ซึ่งมีลัทธิของชีวิตนิยมเอียงไปทางหรูหราฟุ่มเฟือย ซึ่งมักจะทำให้มีการเข้าใจผิดกันว่า เมืองไทยปัจจุบันเป็นสังคมที่มั่งคั่ง และหลังไหล (ไปด้วยทรัพย์สินสฤงคารต่าง ๆ..... Affluent Society) ลัทธิของชีวิตที่เป็นการ ‘อยากดังโดยหรูหรา’ นั้น เห็นได้จากการทุ่มเทเงินทองเป็นจำนวนมากไปในการซื้อเครื่องประดับกาย (หรือ “เฟอร์นิเจอร์” ประจำตัว.....ตามสำนวนยุคเหี้ยมพันฉวัดดวงจันทร์) เพื่อให้เดินทันตามแฟชั่นของแฟชั่น ซึ่งเปลี่ยนอยู่บ่อย ๆ จนทำให้ดูเหมือนว่าของที่ “ล้ำสมัย” เมื่อวันวานกลายเป็นของ “ล้าสมัย” ในวันนี้ ในการเปลี่ยนยานพาหนะที่มีคุณค่าอันน้อยกว่าราคาบ่อย ๆ เกินจำเป็น การดำรงชีวิตอยู่อย่างโอ้อ่าเพื่อให้เป็นที่สังเกตได้ชัด (conspicuous) การไปเที่ยวตามสถานที่บันเทิงเริงรมย์ที่แพงหูเป็นกจวัตร ฯลฯ การดำรงชีวิตแบบฟุ้งเฟ้อฟุ้งฟ่า เช่นว่าน ย่อมเป็นเสรีภาพของแต่ละบุคคล แต่หากเราคิดจากมุมทัศนอื่น ๆ ด้วยแล้วก็อาจจะตั้งเป็นข้อคำนึงได้ว่า ทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ไปอย่างฟุ่มเฟือยนั้นมักได้มาด้วยการสูญเสียเงินตรา

ต่างประเทศ ซึ่งบ้านเมืองของเรามีอยู่ไม่มากนัก อีกทั้งเงินทองและเวลาที่สิ้นเปลืองไปในการร่วมกิจกรรมระเริงหรือครันครึก (pleasure activities) อาจใช้ให้เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นในทางอื่น เพื่อประโยชน์ของคนหมู่มาก มีการตั้งมูลนิธิเพื่อการกุศลสนับสนุนนักเรียน นักศึกษาผู้ยากไร้ ส่งเสริมการค้นคว้าเพื่อความรุ่งเรืองของวิทยาการ และเพื่อขจัดปัญหาสังคม เป็นอาทิ

กิจกรรมบัณฑิต (ก.ก.บ.)

การพัฒนาประเทศโดยการพัฒนาค้นหาเห็นได้ชัดที่สุดก็คงจะได้แก่ การทุ่มเทงบประมาณเป็นจำนวนมาก ให้ความสำคัญของการศึกษาของประชาชน โดยเฉพาะในชั้นอุดมศึกษา กว้านักศึกษาจะสำเร็จหลักสูตรกลายเป็น “ปริญญาชน” คือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาพ่วงท้ายนั้น ปรากฏว่านักศึกษาต้องพึ่งผู้อื่นอยู่มาก ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงย้ายในพระบรมราโชวาทเมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ ๒๙ มกราคม ๒๕๑๓. ผู้อื่น ในที่นี้หมายถึงรวมถึงเงินงบประมาณที่มาจากหยาดเหงื่อของพสกนิกรไทย ดังนั้น จึงน่าอนาถอยู่มากที่มันักศึกษาจำนวนไม่ใช่น้อย ที่เข้ามาในรั้วสถาบันอันทรงเกียรติแล้วประพฤติปฏิบัติไป ในการหลงระเริงกับการพึ่งเพื่อสนใจในการไปเที่ยวในโรงแรมสถาน มากกว่าการเอาใจใส่ในการเรียน พากเพียรโดยเน้นในทางที่ผิด คือมุ่งทางกิจกรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ห่วงในการพัฒนา ซักซ้าในความคิดเชิงสร้างสรรค์และริเริ่มในทางที่ดี อาจมีปัญญาแต่ใช้ไม่ถูกทาง ห่างเหินคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์ นาน ๆ ครั้งเข้าห้องสมุด หยุดเรียนด้วยสาเหตุพรว้าเพรื่อ เบื่อวิทยาการที่เป็นสาระ ชอบคิดสาระตะทางจัดงาน มุ่งเริงร่นชนบานอ้างว่าเพื่อสมานสามัคคีแต่ก็มีดีกันอยู่บ่อย ๆ ด้วยไม่ค่อยยอมกันเรื่องแพ้นะ ฯลฯ ลักษณะเช่นวั้น มีอยู่ในนักศึกษาไทยบางกลุ่ม ทั้งในประเทศไทยเราเองและที่ไปศึกษาอยู่ต่างประเทศ ทำให้ดูเหมาะสมที่จะทดลองประสาทปริญญา “กิจกรรมบัณฑิต” (ก.ก.บ.) โดยตั้งเป็นสถาบันพิเศษ เปิดประตูตลอด ๒๔ ชั่วโมง สำหรับผู้แก่กล้าในวิชาสาขาน อุตศตณ เวลา (ของคน) และเงิน (ของคนหรือของบิดาหรือของเพื่อนหญิงเพื่อนชาย) เพื่อกิจกรรมต่างๆ ในข่ายที่กล่าวมาข้างต้น ก็น่าจะได้รับเกียรติเป็น “กิจกรรมมหาบัณฑิต” (ก.ก.ม.บ.) และถ้าแก่กล้าถึงขนาดคือไม่มีแม้กระทั่ง

เวลารับประทานและเวลานอน ก็น่าจะได้รับการพิจารณาให้มีปริญญา “กิจกรรมคุชภูษัตติ” (ก.ก.ต.บ.) พ่วงท้าย สำหรับผู้ ที่พ้นวัยศึกษาอย่างเป็นทางการแล้ว ก็อาจมีสรว้อยวลเพิ่มเติมใน วงเล็บว่าเป็น ก.ก.ต.บ. (กิตติมศักดิ์) ได้

พ่วงความคิด

เมื่อก่อนบางคนให้คติไว้ว่า กรุงโรมมิได้สร้างเสร็จในวันเดียว ฉะนั้นใดกันนั้น การ สร้างสรรค์ความไพบุลย์ ความสำราญสุขให้แก่ชาติบ้านเมืองไทยย่อมต้องการระยะเวลา ระยะเวลาที่ต้องเสียไปนั้น ย่อมเป็นประโยชน์ใหญ่หลวงให้แก่ส่วนรวม หากทุ่มเทลงไปเพื่อการพัฒนา แท้ๆ และโดยจริงใจ เบื้องแรกที่สุดตามนัยแห่งประเด็นที่ข้าในข้อเขียนนี้คือ การพัฒนาความคิด พัฒนาพฤติกรรมของบุคคลแต่ละบุคคล ให้สอดคล้องกับจุดหมายสูงสุด คือการพัฒนา ประเทศ แรงศรัทธาอันเป็น “กำลังภายใน” ที่เกิดจากสัจจิตและสหวิทยาสะยอมเป็นแรงผลักดันยิ่งใหญ่มากกว่ากำลังภายนอกใด ๆ สร้างความสัมฤทธิ์ผลอย่างเลิศฉดในการพัฒนาไทย

ข้อคิดเกี่ยวกับการวางหลักสูตร การสอบเลื่อนตำแหน่ง

โดย คณีย สุจศรี

การวางหลักสูตรเพื่อสอบแข่งขัน สอบ
คัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ รวมทั้งการสอบ
คัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งข้าราชการ เป็น
ปัญหาของส่วนราชการต่าง ๆ มานานแล้ว โดย
เฉพาะเป็นปัญหาของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทาง
ด้านบริหารงานบุคคลโดยตรง เพราะเป็นเรื่อง
ที่จะต้องวางหลักสูตรให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่
จะทำการสอบ ความจำเป็นที่จะต้องวางหลักสูตรให้เหมาะสมก็เพื่อที่จะใช้การสอบเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูงเข้ารับราชการหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ในกรณีเป็นการสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่ง
ในที่นี้จะพูดถึงเรื่องการวางหลักสูตรเพื่อ
การสอบเลื่อนตำแหน่งแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้
โดยอาศัยเหตุที่มีการถกเถียงเรื่องความเหมาะสม
หรือไม่เหมาะสมของหลักสูตรการสอบเพื่อเลื่อน
ตำแหน่งในปัจจุบัน ฝ่ายที่ว่าไม่เหมาะสมมี
เหตุผลสรุปได้ว่า หลักสูตรการสอบเพื่อเลื่อน
ตำแหน่งในปัจจุบัน ยังมีสาระสำคัญที่ล้าสมัย
เช่นวางหลักสูตรบางส่วนไว้เกินความจำเป็น
และไม่อาจจะใช้วัดหรือทดสอบอะไรได้เป็นส่วน
เกินที่รุ่มร่ามและออกจะล้าสมัย ไม่สมกับราชการ
สมัยพัฒนาเลย ควรที่จะวางหลักสูตรเสียใหม่
ให้สามารถวัดหรือทดสอบความรู้ความสามารถ
ได้อย่างแท้จริงอะไรที่ไม่จำเป็นแก่การวัดหรือ

ทดสอบความรู้ความสารถ ก็คัดออกไปเสียให้หมด บ้างก็เสนอให้ยกเลิกการสอบข้อเขียนเสียเลย คงไว้แต่การสอบสัมภาษณ์ และเสนอให้นำเอาการประเมินผลงานในอดีตมาพิจารณาประกอบการวินิจฉัยเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นด้วย

เหตุผลที่กล่าวอย่างข้างต้น เป็นเหตุผลที่น่าจะนำมาพิจารณาและพิจารณาให้ดูเพื่อปรับปรุงหลักสูตรการสอบขึ้นต้น ให้เป็นประโยชน์กับทางราชการและตัวข้าราชการเอง การจะเลิกหลักสูตรภาคข้อเขียนเสียเลย คงเอาไว้แต่เพียงการสัมภาษณ์ และนำเอาการประเมินผลงานในอดีตมาพิจารณาประกอบการเลื่อนตำแหน่ง ก็เป็นความคิดที่ดีถ้าเราสามารถหากรรมการที่ทรงความรู้มีความยุติธรรมและเข้าใจการประเมินผลงานและวิธีการสัมภาษณ์อย่างแท้จริง รวมทั้งเราจะต้องมีแบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถวัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการที่เกษียณหลังไปนานพอสมควร เพื่อที่จะนำมาประเมินผลงานหรือประกอบการพิจารณาของหัวหน้าส่วนราชการ ในการวินิจฉัยเพื่อแต่งตั้งให้ผู้สอบได้ที่ขึ้นบัญชีอยู่ได้เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ควรจะเป็นตำแหน่งที่มีการบังคับบัญชาที่มีระดับสูง ๆ เท่านั้น สำหรับตำแหน่งที่ต่ำลงมา ควรจะต้องสอบข้อเขียนด้วย เพราะการสอบข้อเขียนถ้าได้มีการออกข้อสอบที่ดีจะเป็นประโยชน์มาก เพราะจะมีส่วนในการกระตุ้นให้ข้าราชการมีความกระตือรือร้นเอาใจใส่หาความรู้ใส่ตัว โดยการอ่านการศึกษาเพิ่มเติม การรับการฝึกอบรม ในเรื่องหรือสาขาวิชาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความคิดริเริ่ม และความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงงานที่ปฏิบัติอยู่ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับการเลื่อนตำแหน่งไปรับผิดชอบงานที่สูงขึ้น

ลองสมมติว่าทุกฝ่ายมีความเห็นพ้องต้องกันว่า คงจะต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการสอบ เพื่อเลื่อนตำแหน่งเสียใหม่ให้เป็นประโยชน์ทั้งทางราชการและตัวข้าราชการ ควรจะวางหลักสูตรอย่างไร ควรจะวัดหรือทดสอบข้าราชการที่จะสอบเลื่อนตำแหน่งอย่างไร ควรจะวางรูปหลักสูตรการสอบขึ้นต้นอย่างไรจึงจะเหมาะสมจะแบ่งออกเป็นภาค หรือหมวดหรือกำหนดไว้เรียงลำดับเรื่องที่จะสอบเป็นข้อ ๆ ไป เหล่านี้ควรจะได้คำนึงไว้บ้าง แต่สำหรับเรื่องนี้เป็นเรื่องปลีกย่อย และมาทีหลังการตัดสินใจที่จะกำหนดหัวเรื่องที่จะสอบ และการกำหนดคะแนนของแต่ละเรื่องที่จะสอบว่าควรจะเฉลี่ยคะแนนให้เท่า ๆ กันทุกหัวเรื่องหรือจะเฉลี่ยไปตามความสำคัญของเรื่องที่จะ

สอบก็แล้วแต่ความจำเป็นของแต่ละหลักสูตร เรื่องเหล่านี้ ผู้มีหน้าที่วางหลักสูตรจะต้องประมวล มาวิเคราะห์ดูก่อน เพื่อตอบปัญหาที่จะเกิดขึ้น จากการวางหลักสูตรดังกล่าวให้ได้เสียก่อน เพราะ ถ้าสามารถตอบปัญหาแต่ละเรื่องได้แล้วเมื่อวางหลักสูตรออกมาจริง ๆ ก็น่าจะมีเหตุผลพร้อมที่จะ ชี้แจงแก่ผู้ข้องใจได้โดยตลอด

การวางหลักสูตรก็เหมือนเรื่องอื่น ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์หรือแนวทางที่เป็นเครื่องนำ ทาง นอกจากจะต้องอาศัยกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และกฎหมายเป็นเครื่องนำทางแล้ว ยังจะ ต้องอาศัยประสบการณ์ในอดีตเป็นส่วนช่วยด้วย หลักสูตรเก่า ๆ ที่เราใช้กันมานานแล้ว ย่อมจะ ให้แง่คิดหรือแนวทางปฏิบัติเป็นอย่างไรที่เป็นส่วนที่ก็น่าจะนำมาใช้ต่อไป ส่วนที่ไม่ดี แน่- นอนละเราจะต้องทิ้งไป นอกจากประสบการณ์จากหลักสูตรเก่า ๆ แล้ว เรายังมีแนวทางจาก มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง* ซึ่งกำหนดความรู้และความสามารถของตำแหน่งที่มีการบังคับบัญชา ไว้ในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) นโยบายของทางราชการ
- (๒) การบริหารงานบุคคล
- (๓) การวางแผน ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาและปรับปรุงงาน
- (๔) การปกครองบังคับบัญชา
- (๕) การจัดระบบงาน
- (๖) การประสานงาน

ทั้ง ๖ หัวข้อใหญ่ข้างต้น เป็นความรู้ความสามารถที่สรุปเอามาจากมาตรฐานกำหนด ตำแหน่ง ของตำแหน่งในสายอาชีพต่าง ๆ ที่มีการบังคับบัญชาหลักสูตรการสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่ง นอกจากจะวางไว้เพื่อทดสอบความรู้ความสามารถของผู้สอบที่จะทำงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งใหม่ที่จะเลื่อนขึ้นไป และทดสอบประสบการณ์ที่ได้รับจากการที่เคยปฏิบัติงาน ต่าง ๆ มาแล้วในอดีต แล้วควรจะวางให้ครอบคลุมเรื่องดังกล่าวไว้ด้วยเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

* มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง คือเอกสารที่กำหนด ชื่อ หน้าที่และความรับผิดชอบ ลักษณะงานของ ตำแหน่ง รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติและพื้นความรู้ ความรู้และความสามารถ เงินเดือนขั้นต่ำ สูงของผู้ดำรง ตำแหน่ง เอกสารนี้สำนักงาน ...พ. ได้จัดทำขึ้นจากผลการสำรวจและจำแนกตำแหน่งของทางราชการ

ประสงค์ของมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ต้องการจะให้ดำรงตำแหน่งที่มีการบังคับบัญชาหรือที่เป็นหัวหน้างานมีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าว การที่จะจัดหลักสูตรอย่างไรจึงครอบคลุมสาระสำคัญดังกล่าวได้ คงจะไม่เป็นปัญหาอะไร เพราะในเมื่อเป้าหมายหรือเรื่องที่ต้องการวัดหรือทดสอบผู้จะเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นไปได้วางเป็นแนวอยู่แล้ว ผู้มีหน้าที่วางหลักสูตรก็ควรจะวางตามแนวที่มีไว้ให้ อาจจะแบ่งหลักสูตรเป็นสองภาค เป็นภาควิชาการและภาคปฏิบัติการ หรืออาจจะไม่แบ่งเป็นสองภาค แต่จะวางหลักสูตรรวม ๆ เอาไว้ให้ครอบคลุมเรื่องที่จะวัดหรือทดสอบเข้าไว้ด้วยกันทั้งหมด ก็ย่อมทำได้ เรื่องที่อาจจะเป็นปัญหาต่อไป และน่าจะนำมาพิจารณาคือ เรื่องแรกคือ ความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้นเพียงพอต่อความต้องการที่จะวัดหรือทดสอบผู้ที่จะเลื่อนตำแหน่งแล้วหรือยัง เรื่องที่สอง จะออกข้อสอบอย่างไรจึงจะวัดความสามารถของผู้สอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรื่องที่สาม ข้าราชการของส่วนราชการต่าง ๆ พร้อมหรือไม่ที่จะสอบตามหลักสูตรการสอบเลื่อนตำแหน่งแนวใหม่

เรื่องแรก ความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้นเพียงพอต่อความต้องการที่จะวัดหรือทดสอบผู้ที่จะเลื่อนตำแหน่งแล้วหรือไม่ เรื่องนี้อาจจะมีผู้แสดงความเห็นว่ายังไม่พอ ควรจะเพิ่มเรื่องอื่น ๆ เข้าไว้ในหลักสูตรด้วย เช่น ความคิดริเริ่ม การจัดระบบงาน มนุษยสัมพันธ์ จิตวิทยา หลักการฝึกอบรมเบื้องต้น ประมุขศิลป์ การประเมินผลงาน ฯลฯ เรื่องเหล่านี้ล้วนแต่น่าจะบรรจุไว้ในหลักสูตรทั้งสิ้น แต่ในการกำหนดหลักสูตรควรคำนึงถึงข้อเท็จจริงข้อหนึ่งว่าจุดประสงค์ใหญ่ของทางราชการต้องการจะวางหลักสูตรที่ใช้เป็นเครื่องมือในการคัดเลือกข้าราชการที่สามารถ มีสมรรถภาพเหมาะสมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นเท่านั้น มิได้มุ่งหมายที่จะให้เป็นผู้รอบรู้ไปเสียทุกอย่าง ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ การสอบเป็นเพียงมาตรการอันหนึ่งเท่านั้นที่จะวัดความรู้ความสามารถของข้าราชการที่จะเลื่อนขั้นไปดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ถ้าจะให้การเลือกสรรชนิดนี้ได้ผลดียิ่งเต็มที่ นอกจากจะนำผลการสอบมาพิจารณาแล้วควรจะนำองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ มาพิจารณาพร้อมกันไปด้วย เช่น ผลงานในอดีต และปัจจุบัน ประสิทธิภาพและการฝึกอบรม และอาวุโสในราชการ เป็นต้น อีกประการหนึ่ง การที่จะกำหนดหลักสูตรจนเป็นเครื่องบังคับวางหรือเป็นอุปสรรคต่อภาวการณ์ของข้าราชการ เป็นสิ่ง

ที่มีทั้งกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ลายขวัญและกำลังใจของข้าราชการอย่างสำคัญ ทุกวันนี้นักวิชาการก็มีทุกข์ในเรื่องครองชีพและเรื่องอื่น ๆ พออยู่แล้ว จึงไม่ควรจะเพิ่มทุกข์ในเรื่องนี้ให้เขาอีก เรื่องนี้จึงน่าจะสิ้นสุดอยู่ที่ทางราชการต้องการให้ข้าราชการระดับนี้รู้อะไรบ้าง จะวัดเขาได้อย่างไรว่ามีความรู้ความสามารถตามที่ทางราชการต้องการ

เรื่องที่สอง ที่ว่าจะออกข้อสอบอย่างไรจึงจะวัดความรู้ความสามารถของผู้สอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรื่องนี้ผู้ออกข้อสอบและบริหารการสอบมีบทบาทที่สำคัญที่สุด นอกจากจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมทางด้าน การออกข้อสอบมาอย่างดีแล้ว ยังจะต้องมีความสำนึกในความรับผิดชอบที่มีต่อทั้งทางราชการและต่อข้าราชการอีกด้วย ความรับผิดชอบต่อทางราชการนั้นเป็นการรับผิดชอบที่จะสอบข้าราชการชั้นบัญชีเอาไว้เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการคัดเลือกเอาผู้ที่เหมาะสมแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ส่วนรับผิดชอบต่อข้าราชการคือการรับผิดชอบที่จะต้องออกข้อสอบที่สามารถวัดความรู้ความสามารถของเขาได้อย่างแท้จริง ควรจะประกาศ หรือแจ้งให้ผู้มีสิทธิสอบทราบโดยทั่วกัน สำหรับการสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่งนั้น ความสำคัญของการวัดหรือการทดสอบความรู้ความสามารถของผู้สอบควรจะเน้นอยู่ที่ จะต้องวัดขีดความสามารถของข้าราชการที่เข้าสอบที่จะเลื่อนขึ้นไปรับตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูงขึ้น การวัดขีดความสามารถดังกล่าวนี้ว่าเป็นสาระสำคัญที่สุดของการสอบครั้งนี้ เพราะความมุ่งหมายของทางราชการในการเปิดสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่งก็เพื่อคัดเลือกข้าราชการที่มีสมรรถภาพและมีขีดความสามารถสูงที่จะทำความเจริญแก่ราชการ และพร้อมที่จะรับภาระหรือความรับผิดชอบมากขึ้น ให้สมกับค่าตอบแทนหรือเงินเดือนที่สูงขึ้น

เรื่องที่สาม การที่ข้าราชการของส่วนราชการต่าง ๆ จะพร้อมหรือไม่ที่จะสอบตามหลักสูตรการสอบเลื่อนตำแหน่งแนวใหม่ เรื่องนี้ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของข้าราชการและหัวหน้าส่วนราชการที่มีต่อหลักสูตรดังกล่าวเพียงไร สำหรับตัวข้าราชการซึ่งมีส่วนได้เสียโดยตรง ควรตระหนักดีว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการสอบต้องการที่จะวัดประสิทธิภาพและเพิ่มความรู้ความสามารถในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ฉะนั้น การพัฒนาตนเองอย่างไรจึงจะพร้อมที่จะสอบ จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกคนน่าจะเข้าใจได้ สำหรับหัวหน้าส่วนราชการ การ

สนับสนุนทั้งทางตรง และทางอ้อมเพื่อให้ข้าราชการในบังคับบัญชาได้พัฒนาความรู้ความสามารถให้เพิ่มขึ้นย่อมเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่ามีความเข้าใจในเรื่องนี้และยังแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มองการณ์ไกล เพราะพัฒนาตัวข้าราชการให้มีความรู้ความสามารถหรือสมรรถภาพเพิ่มขึ้นก็เท่ากับเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการซึ่งเป็นผลดีทั้งตัวข้าราชการและทางราชการด้วยการพัฒนาทั้งกล่าวอาจทำได้หลายวิธี อาทิเช่น การฝึกอบรม การสนับสนุนให้ศึกษาเพิ่มเติม การให้บริการทางเอกสารที่เกี่ยวกับวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงาน เป็นต้น

ฉะนั้น การจะวางหลักสูตรอย่างไร จะบรรจุเรื่องใดไว้ในหลักสูตรบ้าง หรือการที่เฉลี่ยคะแนนในหลักสูตรให้มากน้อยในเรื่องใดอย่างไรจะต้องคำนึงถึงความมุ่งหมายทั้งกล่าวข้างต้นด้วย อนึ่ง พึงสังวรณไว้อย่างหนึ่งว่าหลักสูตรที่ดีคือหลักสูตรที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งข้าราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และง่ายต่อการบริหารการสอบให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ ด้วย.

ท่านเป็นประเภทใด ?

ท่านชอบประเภทไหน ?

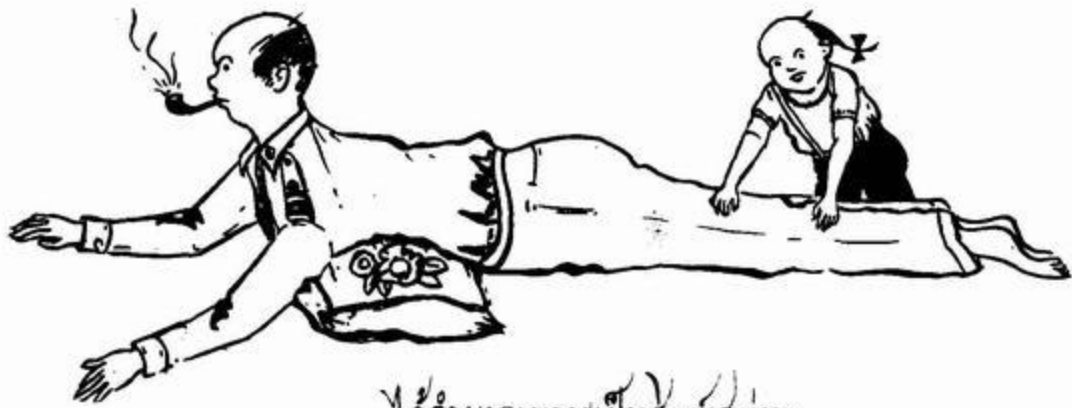
พจน์ โคธ ประจักษ์ บุญทิ

ภาพ โคธ ณรงค์ นฤการ

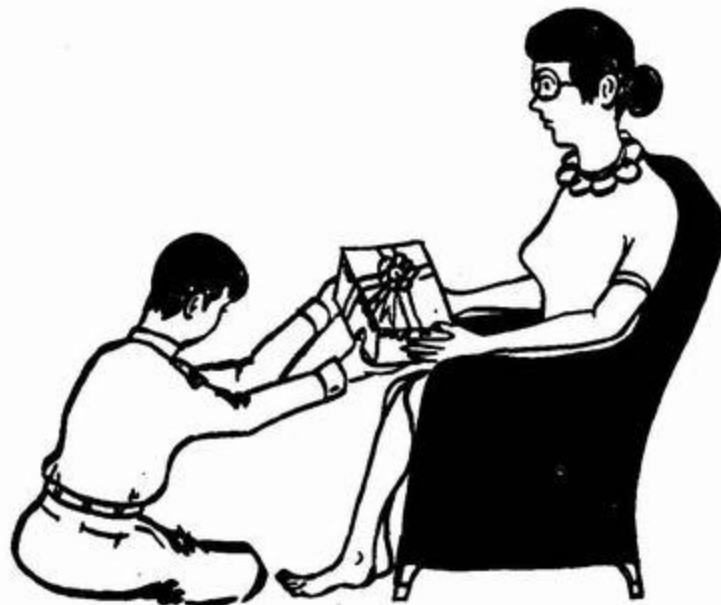

ได้เลื่อนชั้นเพราะสืบเชื้อเป็นเครือญาติ

๔๒ ท่านเป็นประเภทใด ? ท่านชอบประเภทไหน ?

ได้เข้ามาเพราะเป็นศิษย์เพื่อนหา

ได้ตำแหน่งเพราะให้ของกรมา

ได้ก้าวหน้าเพราะเล่นแต่งตำแหน่งงาน

เพราะวาทะกับฉันทาบดีเกร

ขอเรียนถามท่านเพื่อเป็นเช่นฉันใด

อภินันทนาการ

จาก

บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด

ผู้บรรจขวด

โคคาโคลา-แฟนต้า-สไปรท์

โทร. 915187

ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรสอบรวม

พลสิทธิ์ หนูชูชัย

กริยาบางกลุ่มที่ใช้สับสนกันไม่ได้

เพื่อให้เข้าใจง่ายและตรงจุด ขอให้ศึกษาเปรียบเทียบจากตัวอย่างก่อนแล้วจึงจะกล่าวถึง กลุ่มของกริยาที่น่าสังเกต ที่อาจต้องจำไว้เป็นชนิด ๆ ไป เมื่อเวลาทำแบบทดสอบจะได้ไม่สับสน

Example 1 She enjoys———television

- A. to watch B. to be watched
C. watch D. watching

“หล่อนเพลิดเพลินกับการดูโทรทัศน์”

ภาษาอังกฤษที่ยอมรับกันว่าถูกต้อง (acceptable usage) ใช้ได้เฉพาะ ข้อ D.

“watching” เท่านั้น เพราะอยู่หลังกริยา to enjoy

Example 2 “What are you going to do tomorrow?”

“We are going———tomorrow”

- A. climb B. climbed
C. climbing D. to climb

ถ้าเป็น Acceptable English Usage แล้ว จะใช้ได้เฉพาะ ข้อ C.

“Climbing” เท่านั้น

เมื่อไปทำกิจกรรมใดๆ นิยมใช้

รูปกริยา GO. + กริยา ING นั้น ๆ เช่น

- go swimming : ไปว่ายน้ำ
- go fishing : ไปตกปลา
- go sailing : ไปเล่นเรือ
- go sight—seeing : ไปดูทิวทัศน์
- go hunting : ไปล่าสัตว์
- go climbing : ไปปีนภูเขาเล่น

ตัวอย่างประโยค

Would you like to go

swimming

finding

sailing

sight—seeing

hunting

climbing

with me tomorrow

Example 3. I. saw your sister——flowers yesterday

- A. pick B. picked
C. to pick D. picking

“ผมเห็นน้องสาวคุณเก็บดอกไม้เมื่อวานนี้”

ข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ A. “pick” จะใช้ picked, to pick หรือ picking ไม่ถูกต้องทั้งนั้นเพราะ กริยาใดก็ตามหลัง Verb to see คำนี้ ให้ใช้ **infinitive omitted “to”** (กริยาช่องที่ 1 ที่ไม่มี to นำหน้า)

Example 4 “Is the sugar sweet?”

“Yes, the sugar tastes——”

- A. sweet B. sweetly
C. sweetness D. very sweetly

มีกริยาอยู่กลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีคำ “taste” รวมอยู่ด้วย คำที่มากบอกคุณลักษณะของ กริยานั้นให้เป็นคำ **ADJECTIVE** มิใช่ adverb ฉะนั้นในตัวอย่างนี้ ข้อ A. “sweet” เป็นข้อถูก

คงได้กล่าวมาแล้ว การใช้กริยาจึงมีลักษณะพิเศษอยู่หลายกลุ่ม เช่น

1. VERB ตามด้วย GERUND (กริยาเติม ING)
2. VERB ตามด้วย INFINITIVE หรือ GERUND ก็ได้มีความหมายเหมือนกัน
3. VERB ตามด้วย INFINITIVE OMITTED “TO”
4. VERB + ADJECTIVE

ete.

ขอเสนอเป็นรายละเอียดในแต่ละกลุ่ม พร้อมด้วยตัวอย่าง เพื่อสร้างความมั่นใจในการใช้ และในการทำข้อสอบให้มากยิ่งขึ้น

I กลุ่มกริยาต่อไปนี้ต้องตามด้วย GERUND (Verb+ing) เสมอ

admit	= ยอมรับ, ให้สิทธิเข้าได้	keep	= เก็บ, รักษา
appreciate	= ชาบ ^ข ขง	mention	= อ้าง, กล่าวถึง
avoid	= หลีกเลียง	miss	= พลาด, เสีย (โอกาส)
can't help	= ออกช่วยเหลือไม่ได้	postpone	= เลื่อนไป
consider	= พิจารณา, ระลึก	practise	= ฝึกหัด
delay	= เลื่อน, รอ, ชักช้า	quit	= ออกไปจาก, ทิ้ง
deny	= ปฏิเสธ	recall	= เรียกกลับ, รำลึก (ชาติ)
detest	= เกลียด, ขง	recollect	= เรียกกลับ, ล้ม (คำสั่ง)
dislike	= ไม่ชอบ	resent	= ไม่พอใจ, ขุ่นเคือง
enjoy	= สนุก, เพลิดเพลิน	resist	= ต้านทาน, ขัดขวาง
escape	= หนี	risk	= เสี่ยง (ภัย)
finish	= สำเร็จ	suggest	= แนะนำ
give up	= ยอมแพ้	stop	= หยุด
imagine	= จินตนาการ		

และกลุ่มคำ Do you mind กับ Would you mind ก็ตามด้วยกริยารูป gerund เสมอ
ตัวอย่างประโยค

Do you mind opening the door ?

- คุณรังเกียจไหมที่จะเปิดประตูให้
(แต่ความหมายที่แท้จริงว่า "โปรดเปิดประตูให้หน่อย")
- เราต้องใส่ ๑ เพราะประโยคขึ้นต้นด้วย Do เป็น Auxiliary Verb อยู่ในรูปของ
คำถาม

Would you mind waiting for me ?

- โปรดคอยฉันหน่อยนะ

admit = He admitted **taking** the book.

- เขายอมรับว่าเขาหนังสือไป

appreciate = I would appreciate **hearing** the news from you.

- ฉันซาบซึ้งที่จะได้ยินข่าวจากคุณ

avoid = I have avoided **meeting** him so far.

- ฉันหลีกเลี่ยงการพบเขามานาน

Can't help = I can't help **admiring** you

- ฉันอดชมเชยคุณไม่ได้

Consider = I considered **buying** a new car

- ฉันได้พิจารณาซื้อรถยนต์คันใหม่

delay = The lazy boy always delays **beginning** his work.

เด็กเกียจคร้านมักจะชักช้าในการเริ่มต้นทำงานของเขา

deny = My friend denied **taking** the book

เพื่อนของฉันปฏิเสธการเอาหนังสือไป

detest = The teacher detests **Playing** trick on the other

ครูเกลียดการเล่นเล่ห์กระเท่ห์ต่อคนอื่น

dislike = The girl dislikes **behaving** impolitely.

ผู้หญิงเกลียดการประพฤติที่ไม่สุภาพ

enjoy = I enjoy **singing** and dancing.

ฉันเพลิดเพลินกับการร้องเพลงและเต้นรำ

escape = He escaped **meeting** you face to face.

เขาหนีการพบคุณแบบเผชิญหน้าตัวต่อตัว

finish = I have just finished **doing** my home work,

ฉันเพิ่งทำการบ้านเสร็จ

give up = I gave up **smoking** two week ago.

ฉันยอมแพ้ (เลิก) การสูบบุหรี่มาสองอาทิตย์แล้ว

imagine = Imagine Chai's **winning** the football match.

จินตนาการชัยชนะการแข่งขันฟุตบอลของชัย

keep = I still keep **trying** to go abroad.

ฉันยังคงรักษาความพยายามที่จะไปเรียนต่อต่างประเทศ (นอก) อยู่

mention = Prime Minister mentioned **attacking** in South—Vietnam

นายกรัฐมนตรีได้เอ่ยถึงการโจมตีในเวียดนามใต้

miss = You shouldn't miss **seeing** this film.

คุณไม่ควรพลาดการดูหนังเรื่องนี้

postpone = The Chairman postponed **meeting** to the next week

ประธานได้เลื่อนการประชุมไปอาทิตย์หน้า

practise = I practise **playing** football everyday

ฉันฝึกหัดเล่นฟุตบอลทุกวัน

quit = My student was **guilted** **continuing** his study

นักเรียนของฉันสั่งให้หยุดการเรียน

recall = He was recalled **having** a sense of responsibility in learning

by his teacher.

เขาได้ถูกเรียกกลับ (ถูก) ให้มีความรู้สึกในการรับผิดชอบในการเรียนโดยครูของเขา

recollect เหมือน recall

resent = The girl always **resents** **criticizing** her posture.

สตรีท่านนี้เคืองการวิจารณ์ทรวดทรงของเธอ

resist = I couldn't resist **joining** with my friend birth day party.

ฉันอดที่จะไปร่วมงานเลี้ยงวันเกิดของเพื่อนไม่ได้

risk = I dare risk **going** abroad although I lack of sponsor.

ฉันกล้าเสี่ยงไปเรียนนอก แม้ว่าฉันจะขาดผู้อุปถัมภ์

suggest = The teacher suggests me **trying** to study hard.

ครูแนะนำให้ฉันให้พยายามเรียนให้หนักเข้า

stop = stop **talking** now, please.

ไปรคหยุดพูดเดี๋ยวนี้

เขียบปกแข็งรวมเล่ม

วารสารข้าราชการ ปี ๒๕๑๓ และปีก่อน ๆ

ค่าเขียบปก ๑๕.๐๐ บาท

ค่าส่งกลับทางไปรษณีย์ ๕.๐๐ บาท

ส่งเขียบได้ที่บริการสวัสดิการ ก.พ.

สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๓

ส่งเงินในนามผู้จัดการสวัสดิการ ก.พ.

ข้อสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี เพื่อพิจารณา

เลื่อนขึ้นเป็นชั้นโทในกรมปศุสัตว์

วิชา ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ควรทราบ

วันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒

แนวคำตอบโดย.....ศุภิต พัวศิริ

(๑) คำถาม คณะของมนตรีคืออะไร ต้องห้ามมิให้ดำรงอยู่ในฐานะใดบ้าง และมีหน้าที่อย่างไร

แนวคำตอบ คณะของมนตรีคือ คณะบุคคลคณะหนึ่ง ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่ง และองคมนตรีอื่นอีก ไม่มากกว่าแปดคน ประกอบเป็นคณะของมนตรี การเลือก การแต่งตั้ง และการให้องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก หรือมีพระบรมราชโองการ ฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง

องคมนตรีต้องห้ามมิให้ดำรงอยู่ในฐานะเป็นข้าราชการประจำ รัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่น สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทน หรือสมาชิก หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง และต้องไม่แสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใดๆ

คณะของมนตรีมีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ในพระราชมณเฑียรกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา และมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญได้แก่

๑. ในเมื่อพระมหากษัตริย์ไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ และมีใครทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือในกรณีที่ พระมหากษัตริย์ไม่สามารถ แต่งตั้ง ผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์ เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ หรือเพราะเหตุอื่นใดก็ดี คณะองคมนตรี มีหน้าที่เสนอชื่อผู้ใดคนหนึ่งที่เหมาะสมดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ประธานรัฐสภาจะได้ประกาศในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ แต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๒. ในระหว่างที่ยังไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไปพลางก่อน หรือในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานองคมนตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว และในระหว่างที่ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้น ประธานองคมนตรีจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประธานองคมนตรีมิได้ ในกรณีเช่นนี้ให้องคมนตรีเลือกองคมนตรีคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ประธานองคมนตรีชั่วคราว

(๒) คำถาม ข้าราชการพลเรือนวิสามัญก็ประเภท แต่ละประเภทมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

แนวคำตอบ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๔๙๔) ออกตามความในมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ มี ๒ ประเภท คือ ประเภทที่มีหนังสือสัญญาจ้างและประเภทที่ไม่มีหนังสือสัญญาจ้าง มีลักษณะแตกต่างกันดังนี้ คือ

๑. ประเภทที่มีหนังสือสัญญาจ้าง โดยมากเป็นคนต่างด้าว การบรรจุเข้ารับราชการต้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และการออกจากราชการเป็นไปตามหนังสือสัญญาจ้าง

๒. ประเภทที่ไม่มีหนังสือสัญญาจ้าง การบรรจุเข้ารับราชการ และการออกจากราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ที่กล่าวข้างต้น ซึ่งผู้บังคับบัญชาสั่งบรรจุได้ โดยไม่เสนอคณะรัฐมนตรี

สำหรับข้าราชการพลเรือนวิสามัญประเภทที่ไม่มีหนังสือสัญญาจ้าง อาจแบ่งออกไปได้อีก ๒ ประเภท คือ

ก. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญซึ่งบรรจุเข้ารับราชการในอัตราเงินเดือนที่กำหนดไว้ในงบประมาณว่าเป็นอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนวิสามัญ (บรรดาข้าราชการที่บรรจุในอัตราเงินเดือนและตำแหน่งเหล่านี้โดยทั่วไปเรียกว่าข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำ)

ข. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว ได้แก่ข้าราชการที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการในอัตราเงินเดือนซึ่งเดิมเป็นอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ถูกยุบเป็นอัตราเงินเดือนวิสามัญชั่วคราว โดยมีมติ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวก่อนที่จะมีการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ชั้นตรี หรือชั้นโท เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวแทนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๑๙/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๒ นอกจากนี้ยังมีข้าราชการพลเรือนวิสามัญอีกพวกหนึ่งคือข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวที่บรรจุและแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

(ข้าราชการพลเรือนวิสามัญดังที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามความในมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ทั้งสิ้น เรื่องข้าราชการพลเรือนวิสามัญโปรดดูรายละเอียด

เกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การออกจากราชการในกฎ ก.พ.
ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๔๙๔))

(๓) คำถาม กระทรวง ทบวง และทบวงการเมืองคืออะไร มีความหมายเหมือนกัน หรือ
ต่างกันอย่างไร

แนวคำตอบ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ ให้แบ่งหน่วย
งานราชการบริหารส่วนกลางออกเป็น กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการ
เมืองที่มีฐานะเทียบกรม ฉะนั้น

ก. กระทรวงหมายถึงหน่วยราชการบริหารส่วนกลางขนาดใหญ่ประ-
กอบไปด้วยหน่วยงานย่อยระดับกรมหรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่ากรม
หลายหน่วยงาน ส่วนราชการระดับกระทรวงบางกระทรวง ถ้ามีราชการสำคัญ
หลายอย่างแต่ไม่ถึงขนาดที่จะแยกเป็นอีกกระทรวงหนึ่งต่างหาก ก็อาจจัดตั้ง
เป็นทบวงขึ้นเป็นหน่วยงานย่อยรองจากกระทรวง แต่สูงกว่ากรมต่าง ๆ ก็ได้ เช่น
ในสมัยหนึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดแบ่งหน่วยงานภายในออกเป็น ๒
ทบวง คือทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง และทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ซึ่งปัจจุบันนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว กระทรวงกับทบวงมีลักษณะเหมือนกันและ
แตกต่างกันดังต่อไปนี้

๑. กระทรวงและทบวงมีลักษณะการแบ่งหน่วยงานภายในคล้ายคลึงกัน
คืออาจแบ่งแยกหน่วยงานออกเป็นสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี และกรมหรือ
ทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกรมหลาย ๆ กรมได้ ทั้งกระทรวงและทบวงอาจมี
ผู้บังคับบัญชาระดับสูงสุดเป็นตำแหน่งรัฐมนตรีได้เช่นเดียวกัน

๒. กระทรวงและทบวงมีลักษณะแตกต่างกันคือ ทบวงเป็นหน่วยงาน
ย่อยภายในกระทรวงและไม่มีสำนักงานปลัดทบวงแยกออกเป็นของตนเองเป็นเอกเทศ
ในกรณีที่กระทรวงแยกหน่วยงานออกเป็นทบวง กฎหมายกำหนดให้สำนักงาน
ปลัดกระทรวงทำหน้าที่สำนักงานปลัดทบวงด้วย แต่ถ้ามีความจำเป็นก็อาจจัดตั้ง
สำนักงานปลัดทบวงขึ้นเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก จากสำนักงานปลัดกระทรวง
ก็ได้

ข. ทบวงการเมือง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่กล่าวข้างต้น ได้กล่าวถึงแต่เฉพาะทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกรมไว้เท่านั้น ฉะนั้น ทบวงการเมืองในคำถาม จึงหมายถึงหน่วยราชการระดับกรมภายใน กระทรวงหรือทบวง หรือเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นต่างหากจากกระทรวงทบวงอื่น ก็ได้ เพื่อรับผิดชอบงานเฉพาะอย่าง ซึ่งไม่ขึ้นต่อกระทรวงหรือทบวงใด

ฉะนั้น ทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกรมจึงแตกต่างกับกระทรวงและ ทบวงดังนี้

๑. ทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกรม เป็นหน่วยงานระดับกรมไม่ใช่ ระดับกระทรวงหรือทบวง อาจเป็นหน่วยงานภายในกระทรวงหรือจัดตั้งขึ้นโดย อิสระไม่ขึ้นกับกระทรวงใดก็ได้

๒. ผู้บังคับบัญชาระดับสูงสุดของทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่ากรม เป็นตำแหน่งที่เทียบเท่าอธิบดีเท่านั้น ไม่ใช่ตำแหน่งรัฐมนตรี (แต่ในปัจจุบันนี้อาจมีรัฐมนตรีบางท่านดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีด้วยก็ได้)

ค. ทั้งกระทรวง ทบวง และทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกรม มี ลักษณะที่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่ง คือ การจัดตั้งกระทรวง ทบวง และทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบกรมนั้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ แผ่นดินกำหนดไว้ว่า จะต้องจัดตั้งโดยตราเป็นพระราชบัญญัติ

(๔) คำถาม ข้าราชการสังกัดกรมกระทรวงหนึ่ง จะโอนไปรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน ในอีกสังกัดกรมกระทรวงหนึ่งได้อย่างไร

แนวคำตอบ ข้าราชการสังกัดกรมกระทรวงหนึ่ง จะโอนไปรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน ในอีกกรมกระทรวงหนึ่งได้โดยกระทรวงทบวงกรมทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมใน การโอนนั้น และสำหรับการโอนข้าราชการชั้นพิเศษต้องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา อนุมัติ การโอนข้าราชการชั้นเอกและชั้นโทให้ อ.ก.พ. กระทรวงที่จะรับโอน พิจารณาอนุมัติ การโอนข้าราชการชั้นตรีและชั้นจัตวาให้ อ.ก.พ. กรมที่จะรับ โอนพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ โดยให้ได้รับเงินเดือนในชั้น อันค้ำ และชั้นที่ไม่ สูงกว่าเดิม เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงส่งบรรจุในกรมกระทรวงใหม่ต่อไป

สำหรับการโอนข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการอัยการ ทหาร ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม (ข้าราชการส่วนจังหวัดหรือพนักงานเทศบาล) มารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในอัตราเงินเดือนที่ไม่สูงกว่าเดิม กระทรวงทบวงกรมที่จะรับโอนนั้นต้องรายงาน ก.พ. เพื่อขออนุมัติการโอนและให้ ก.พ. เทียบชั้น อันค้ำ และชั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่จะรับโอนมาบรรจุเสียก่อน สำหรับการโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษให้ ก.พ. รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ส่งบรรจุ ส่วนการโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นเอกและชั้นโท เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้ส่งบรรจุ และการรับโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวา เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณีเป็นผู้ส่งบรรจุ แต่การโอนข้าราชการประเภทวิสามัญ และพนักงานเทศบาลวิสามัญจะกระทำมิได้

แต่ทรงมีข้อยกเว้นดังนี้ คือ

๑. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญโอนไม่ได้
๒. ข้าราชการการเมืองโอนไปเป็นข้าราชการประเภทอื่นนอกจากข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษไม่ได้
๓. ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโอนไปเป็นข้าราชการประเภทอื่นนอกจากข้าราชการการเมืองไม่ได้

(๕) คำถาม เมื่ออธิบดีต้องไปราชการต่างจังหวัด และรองอธิบดีไม่สามารถจะมาปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการได้ อธิบดีจะพึงมอบหมายให้หัวหน้ากองคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน จะเป็นการสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

แนวคำตอบ ถ้าพิจารณาตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กรณีนี้ต้องแยกพิจารณาเป็น ๒ ประเด็น คือ

๑. ถ้ามีผู้ช่วยอธิบดีอยู่ เมื่ออธิบดีและรองอธิบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ผู้ช่วยอธิบดีย่อมเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิบดีตามกฎหมาย อธิบดีจะแต่งตั้งหรือมอบหมายให้หัวหน้ากองคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนไม่ได้ ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย

๒. ในกรณีที่รองอธิบดีมีอยู่แต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีผู้ช่วยอธิบดี อธิบดีก็ไม่อาจมอบหมายหรือแต่งตั้งให้หัวหน้ากองคนใดคนหนึ่งรักษาราชการแทนได้ กรณีนี้ต้องให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาและแต่งตั้งปลัดกระทรวง อธิบดี รองอธิบดีในกระทรวงนั้น หรือแต่งตั้งหัวหน้ากองคนใดคนหนึ่งในกรมเดียวกันนั้นเป็นผู้รักษาราชการแทน จึงจะสมบูรณ์ตามกฎหมาย

(สำหรับกรณีการแต่งตั้งข้าราชการให้รักษาราชการชั่วคราวโปรดดูหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ใน ม. ๒๙ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗)

‘ทางสองแพร่ง’

ฉันเป็นข้าราชการมานานครั้น
ใจมุ่งมั่นทำความดีเป็นที่หมาย
ตั้งแต่ต้นจนวันนี้ สิบปีปลาย
ไม่คลอนคลายพ่ายแพ้แก่อธรรม

ฉันซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดชั่ว
ที่ฉันกลับจนยากลำบากครั้น

ต้องเป็นหนี้สินล้นพ้นท่วมตัว
ข้าก่อนเคาะเขาะฉันทุกวันไป

ฉันจะทนทำดี ไปทำไมเล่า
เงินเดือนได้ไม่พอจะรับประทาน

ฉันจึงต้องเลือกครั้งใหญ่ในชีวิต
โดยสละละศีลธรรมกรรมดีพลัน

หรืออุกมการณ์ที่ฉันมีไว้
จะรับใช้ประชา มาตุภูมิ

แต่น่าหัวเราะเขาะเหมาะไหน
ยังนานวันตรอมตรมขมขื่นใจ

แต่คนชั่วโกงกินนั้น มันรวยได้
ว่าเบอโง้งหลงใจมอญมการณ

เมื่อใครเขาไม่แลเห็นเป็นแก่นสาร
ต้องทรมาณไร้สุขอยู่ทุกวัน

คืออำมิช ถ้าคิดอยากสุขสันต์
สิ่งที่ฉันฝันได้จะได้ครบ

จะเทอดไทย ทราบซีพวายกลายเป็นศพ
ซึ่งประสบแต่ทุกข์ใจเมื่อได้ทำ

ทางสองสายสองแพร่ง แบ่งให้เลือก
ตั้งเกลียวเขือกรั้ใจหมอง ต้องครวญคร่ำ
ไม่รู้จะเลือกธรรมะหรืออธรรม
แสนเจ็บช้ำ อึดอันทนทุกข์.

— กวีนิพนธ์ —

ปัญหาการป้องกันยุโรปตะวันตก

ดร. เกษม ศิวัมพันธ์

เมื่อต้นเดือนมิถุนายนปีนี้ มีการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกขององค์การสนธิสัญญาแห่งภูมิภาคแอตแลนติกเหนือหรือที่รู้จักกันในนามว่า องค์การนาโต้ การประชุมครั้งนี้มีที่กรุงลิสบอน ประเทศปอร์ตุเกส การประชุมครั้งนี้มีความสำคัญอยู่มาก เพราะเป็นวาระที่องค์การนาโต้จะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาการป้องกันยุโรปตะวันตก ตลอดจนท่าทีที่ฝ่ายมหาอำนาจตะวันตกจะเจรจาลดกำลังทหารกับฝ่ายคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออก ซึ่งรู้จักกันในนามว่าฝ่ายองค์การสนธิสัญญาวอร์ซอ ซึ่งเป็นองค์การฝ่ายทหารของยุโรปคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีสหภาพโซเวียตเป็นหัวหน้า

เมื่อเดือนมีนาคม ปีนี้ นายเบรตเนฟ เลขาธิการคอมมิวนิสต์ของสหภาพโซเวียตได้เรียกร้องให้ฝ่ายองค์การนาโต้ และองค์การสนธิสัญญาวอร์ซอ แต่ละฝ่ายลดกำลังทหารให้สมดุลกัน เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่างยุโรปตะวันตกกับยุโรปตะวันออกลง ข้อเสนอแนะนั้นเป็นการท้าทายฝ่ายยุโรปตะวันตกอยู่เหมือนกัน เพราะกล่าวเป็นทำนองเชื่อเชิญให้มีการแสวงหาความตกลงระหว่างยุโรปทั้งสองขั้ว แต่อันที่จริงเรื่องนี้ ถ้าย้อนพิจารณาถึงความหลังแต่เดิมมา จะเห็นได้ว่า ฝ่ายองค์การนาโต้เป็นฝ่ายริเริ่มขึ้นก่อน ในการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศขององค์การนาโต้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ องค์การนาโต้ได้เคยเรียกร้องให้มีการเจรจาระหว่างองค์การนาโต้กับองค์การสนธิสัญญาวอร์ซอ ในทำนองนี้อยู่ แต่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ก็เงยบ่าเสียดใจไม่ตอบรับในข้อเสนอดังกล่าวครั้งนั้น มาครั้งนี้ฝ่ายคอมมิวนิสต์ก็เกิดปฏิกิริยาเสนอความคิดในทำนองเดียวกันขึ้น ฝ่ายองค์การนาโต้จึงตกอยู่ในสภาวะตะลึงงันอยู่เหมือนกัน ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร และจะเชื่อถือฝ่ายคอมมิวนิสต์ของยุโรปตะวันออกได้สักแค่ไหนและเพียงไร

ปัญหาเรื่องการป้องกันยุโรปตะวันตกในขณะนี้ กำลังเป็นเรื่องที่ซับซ้อนมากขึ้นทุกที เริ่มต้นด้วยท่าทีของฝ่ายสหรัฐอเมริกา ในปัจจุบันสหรัฐเริ่มมีเสียงบ่นเบื่อบ่นหน่ายภาระที่ฝ่ายสหรัฐยังต้องแบกอยู่ในเรื่องการป้องกันยุโรปตะวันตก นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองสงบลงมาถึงปัจจุบัน

๕๔๘ เป็นเวลาถึง ๒๖ ปีแล้ว แต่สหรัฐก็ยังต้องแบกภาระการป้องกันยุโรปตะวันตกอยู่ ในปัจจุบัน สหรัฐยังต้องมีทหารอยู่ในยุโรปตะวันตกจำนวนถึง ๓๐๐,๐๐๐ คน ค่าใช้จ่ายทางการทหารที่สหรัฐต้องใช้จ่ายเพื่อการป้องกันยุโรปตะวันตกนั้นก็มากมาย และคนอเมริกันบางส่วนเริ่มเบื่อหน่ายภาระดังกล่าว เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม ศกนี้ นายไมค์ แมนส์ฟีลด์ วุฒิสมาชิกชั้นนำของสหรัฐอเมริกาเคยเสนอให้ลดกำลังทหารอเมริกันในยุโรปตะวันตกลง แต่ก็แพ้คะแนนเสียงในวุฒิสภาอเมริกัน เพราะบังเอิญมาสอดคล้องกับข้อเสนอของนายเบอร์สเนฟ ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ของโซเวียตเข้า สหรัฐจึงต้องแสดงความเข้มแข็ง เพื่อเป็นกำลังในการต่อรองกับฝ่ายคอมมิวนิสต์ ในการเจรจาลดกำลังทหารในยุโรป ซึ่งอาจจะมิขึ้นในอนาคตก็เป็นได้

ปัญหามือยว่า ยุโรปตะวันตกจะสามารถป้องกันตนเองได้สักเพียงใด เรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าคิดอยู่มาก ถ้าพิจารณาตามพลังทางเศรษฐกิจแต่ด้านเดียว ก็อาจเป็นไปได้ว่า ยุโรปตะวันตกก็มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจอยู่มาก ควรจะต้องแบ่งเบาภาระป้องกันยุโรปตะวันตกลงบ้าง กล่าวคือ จะต้องช่วยตัวเองในเรื่องทหารให้มากขึ้น แต่นี่เป็นเพียงข้อพิจารณาทางด้านการผลิตทางเศรษฐกิจเท่านั้น ถ้าพิจารณาดังภูมิหลังปัญหาเรื่องนี้ทางด้านการเมือง และลักษณะของสงครามนิวเคลียร์ ในปัจจุบัน ก็อาจจะเห็นความอ่อนแอของยุโรปตะวันตกมิใช่น้อยทีเดียว

ในด้านการเมืองนั้น ยุโรปตะวันตกและยุโรปคอมมิวนิสต์ยังมีปัญหาด้านการเมืองที่จะต้องต่อรองกันอีกมาก เฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องเยอรมันตะวันตก ซึ่งตกอยู่ในสถานะเป็นด้านหน้าของฝ่ายตะวันตกในยุโรป เยอรมันตะวันตกก็พยายามทอดสะพานกับฝ่ายยุโรปตะวันออกอยู่ แต่ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรค คือปัญหาเรื่องนครเบอร์ลินซึ่งยังหาทางตกลงกันยังไม่ได้ เรื่องนี้เองที่ทำให้ฝ่ายเยอรมันตะวันตกไม่ค่อยสบายใจนักในเรื่องการที่จะเจรจาลดกำลังทหารระหว่างฝ่ายองค์การนาโต้ กับฝ่ายองค์การสนธิสัญญาวอร์ซอร์ ในการประชุมที่กรุงลิสบอนคราวนี้ เยอรมันตะวันตกได้พยายามเน้นว่า การเจรจาลดกำลังทหารครั้งนี้จะต้องคำนึงว่า ปัญหาเรื่องนครเบอร์ลินจะตกลงกันได้สักเพียงใด เพราะถ้าฝ่ายตะวันตกเอื้ออวยยอมตกลงลดกำลังทหารกับฝ่ายคอมมิวนิสต์แล้ว แต่ปล่อยให้ปัญหานครเบอร์ลินค้างอยู่ ก็อาจทำให้พลังของการต่อรองของฝ่ายตะวันตกในเรื่องนครเบอร์ลินอ่อนลงจนหมดความหมายก็เป็นได้

ข้อพิจารณาในด้านการทหารมีอยู่ว่า ในยุคสงครามนิวเคลียร์ในปัจจุบันยุโรปตะวันตกจะสามารถป้องกันตนเองได้เพียงใด ลักษณะของสงครามนิวเคลียร์ทำให้อำนาจมารวมอยู่ที่มหา-

อำนาจสองประเทศ คือสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต ถ้าสหรัฐอเมริกาแสดงท่าทีเบือนหน้า
 ภาระการป้องกันยุโรปตะวันตก ก็ย่อมเป็นสัญญาณแสดงถึงความอ่อนแอของฝ่ายตะวันตกไม่มากนัก
 น้อย ในขณะที่เดียวกัน มีผู้สังเกตการณ์หลายท่านได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า สหภาพโซเวียตอาจจะลด
 ความแข็งแกร่งลงในการแสดงท่าทีเกี่ยวกับยุโรปตะวันตก กล่าวอีกนัยหนึ่ง สหภาพโซเวียตเพียง
 แต่แสดงความอ่อนโยนกับยุโรปตะวันตกมากขึ้นเท่านั้น แต่ความอ่อนโยนของสหภาพโซเวียตกลับ
 เพิ่มพูนความเข้มแข็งทางการทหารอยู่มาก ทั้งในด้านการสร้างสมอาวุธจรวด ตลอดจนการขยาย
 ศักยภาพกำลังกองทัพเรือของสหภาพโซเวียตก็เป็นเรื่องที่ชวนให้ยุโรปตะวันตกต้องวิตกกังวลอยู่เหมือน
 กัน ยกตัวอย่างเช่น กำลังกองทัพเรือของสหภาพโซเวียตในปัจจุบันขยายตัวขึ้นมากมาย กอง
 เรือของโซเวียตเข้ามาปรากฏในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนมากขึ้นอย่างมหาศาล เรื่องเหล่านี้เป็นสัญญาณ
 ที่เตือนว่า ยุโรปตะวันตกจะวางใจสนิทกับฝ่ายยุโรปคอมมิวนิสต์นั้นคงไม่ได้ แต่ทั้งนี้ก็ยังม
 ต้องขึ้นอยู่กับท่าทีของฝ่ายสหรัฐอเมริกาเป็นสำคัญ เพราะถ้าสหรัฐแสดงท่าทีแน่นอนว่าจะถดถอย
 หรือผ่อนคลายภาระของตนลงในยุโรปตะวันตกแล้ว ก็นับว่าฝ่ายตะวันตกได้เบ็ดช่องว่าง ให้แก่
 สหภาพโซเวียตที่จะแสดงบทบาทก้าวเข้ามาในยุโรปตะวันตกได้มากขึ้น เพราะยุโรปตะวันตกเอง
 คงไม่มีพลังเพียงพอในตนเองที่จะหยุดยั้งหรือทำให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์เกรงขามได้เลย

แต่ถ้าย้อนคิดไปว่า ทำไมฝ่ายสหภาพโซเวียตจึงแสดงความอ่อนโยนกับฝ่ายยุโรป
 ตะวันตกในระยะนี้ เรื่องนี้อาจมีคำตอบได้หลายแง่ ในแง่แรกอาจเป็นไปได้ว่าฝ่ายสหภาพ
 โซเวียตเรียนรู้ว่าการแสดงท่าทีแข็งกร้าวกับยุโรปตะวันตกมีผลทำให้สหรัฐอเมริกาตื่นตัวก้าวเข้ามา
 ปกป้องยุโรปตะวันตกมากขึ้น ซึ่งย่อมไม่เป็นผลดีแก่ฝ่ายสหภาพโซเวียตแต่อย่างใด ตรงกันข้าม
 การแสดงความอ่อนโยนกับยุโรปตะวันตกอาจทำให้สหรัฐอเมริกาตายใจ ถดถอยผ่อนเบาภาระของ
 ตนในยุโรปได้ง่ายเข้า เป็นการสมประโยชน์กับฝ่ายคอมมิวนิสต์มากกว่า อีกแง่หนึ่ง อาจมีข้อ
 พิจารณาได้ว่า สหภาพโซเวียตมีความห่วงใยปัญหาเรื่องจีนคอมมิวนิสต์มากขึ้นทุกที จีนคอมมิวนิสต์
 กับสหภาพโซเวียตนั้นมีชายแดนติดต่อกัน และทั้งสองฝ่ายก็มีปัญหาขัดแย้งและตึงเครียดกันอยู่
 สหภาพโซเวียตอาจไม่ประสงค์จะสร้างศัตรูสองด้าน คือมีแนวป้องกันทางตะวันตกและตะวันออก
 เพราะฉะนั้นสหภาพโซเวียตอาจต้องการผ่อนคลายความตึงเครียดในด้านยุโรปลง เพื่อจะได้เผชิญ
 กับฝ่ายจีนได้เต็มไม้เต็มมืออีกเป็นได้

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ปัญหาเรื่องการป้องกันยุโรปตะวันตกได้ก้าวมาถึงช่วงเวลาที่จะ
 คำนึงกันให้มาก เพราะระบบการป้องกันยุโรปตะวันตกเองก็สร้างกันขึ้นมาเกือบยี่สิบกว่าปีแล้ว
 อาจไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันอยู่เหมือนกัน เรื่องนี้ย่อมเป็นภาระที่ฝ่ายตะวันตกเองจะต้องหา
 ทางแก้ไขปรับปรุงอยู่

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข โกวิทวานิช

นิติกรเอก กองวินัยและนิติการ

รัชณรงค์ ละออหนอง

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ

อิทธิชัย เสือวรรณศรี

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

สำนักงาน ก. พ.

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๘๖

ถาม ผมมีความข้องใจอย่างหนึ่งในเรื่องการขอเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการเป็นประจำปี โดยขอยกตัวอย่างเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอธิบายให้หายข้องใจด้วยคือ

นาย ก. ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั่วคราวเมื่อ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๒ ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ชั่วคราวตำแหน่งช่างจัดวา เมื่อ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

เมื่อถึงเดือน กรกฎาคม ๒๕๑๓ ซึ่งมีการขอเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการตามปกติทุกปี ผู้บังคับบัญชาของนาย ก. ไม่ขอเลื่อนขั้นเงินเดือนให้นาย ก. โดยอ้างในแบบขอเลื่อนว่า “บรรจุไม่ครบรอบปี”

ขอถามว่า การที่ผู้บังคับบัญชาไม่ขอเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ นาย ก. ท่านอาศัยระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎ ก.พ. ฉบับที่เท่าใด พ.ศ. ไດ ถ้าจะขอเลื่อนให้จะได้หรือไม่ โดยอาศัยระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎ ก.พ. ฉบับที่เท่าใด

คำว่า “บรรจุไม่ครบรอบปี” หมายความว่าอย่างไร อธิบายให้ผมฟังด้วยการที่มีความข้องใจเกิดขึ้น ก็เพราะเพื่อนที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งคำสั่งฉบับเดียวกัน เวลารับราชการก็เท่ากัน แต่พวกเพื่อนๆ ได้รับการเลื่อนเงินเดือนให้สูงขึ้นหมดทุกคน มีแต่นาย ก. เท่านั้นที่ไม่ได้รับเลื่อน ทั้งที่ไม่ได้มีความผิดอะไรที่จะขัดกับการขอเลื่อนขั้นเงินเดือน

ถ้า นาย ก. ที่จะขอรับเงินเดือนเดือนใดขอถามว่า จะร้องเรียนขอความเป็นธรรมจากผู้ใด ด้วยวิธีใด โปรดอธิบายด้วยครับ

ตอบ

ผู้ตอบปัญหาเข้าใจว่า นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๒ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้างจัตวาตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

ถ้าเป็นไปตามความเข้าใจนี้ โดยปกติ นาย ก. ก็ควรจะได้รับพิจารณาเงินเดือนเดือนประจำปี (ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๓) ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ที่ว่า “ได้รับบรรจุเข้ารับราชการ.....มาครบสิบสองเดือนโดยนับตั้งแต่เดือนแรกของปีเป็นต้นไป” ทั้งนี้เพราะนาย ก. ได้รับการบรรจุตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๒ จึงไม่อาจได้รับการพิจารณาให้เงินเดือนเดือนในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๒ เพราะได้รับการบรรจุมาไม่ครบ ๑๒ เดือน แต่ถ้าเป็นการเลื่อนเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๔ คือตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๓ นาย ก. ก็อยู่ในเกณฑ์ข้อนั้นแล้ว เพราะได้รับการบรรจุมาเกิน ๑๒ เดือน

ฉะนั้น เรื่องนี้จึงน่าจะเป็นเรื่องของความเข้าใจคลาดเคลื่อน เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือน

สำหรับเรื่องการเลื่อนเงินเดือนประจำปีนั้น ไม่ใช่สิทธิของข้าราชการที่จะต้องได้เลื่อนเงินเดือนกันทุกคน จะได้หรือไม่ได้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ มีรายละเอียดหลายอย่าง ซึ่งได้เคยตอบชี้แจงในวารสารข้าราชการ ฉบับก่อนๆ มาหลายครั้งแล้ว

ส่วนเรื่องของนาย ก. นั้น เห็นว่านาย ก. ควรเรียนถามเหตุผลและข้อเท็จจริงจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และเพื่อป้องกันไม่ให้มีเรื่องเข้าใจคลาดเคลื่อนอย่างนี้เกิดขึ้นอีก ก็ควรจะได้มีการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่องการเลื่อนเงินเดือนประจำปี เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจปัญหาข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงตรงกัน ปัญหาต่าง ๆ ก็คงจะมีน้อยมาก

ตอบสมาชิกจังหวัดเชียงราย

ถาม (๑) ประเภทของข้าราชการพลเรือน ตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ มี ๘ ประเภท ดังทราบแล้วนั้น แต่ผมมีความสงสัยว่า ข้าราชการประเภทต่อไปนี้เป็น ข้าราชการการเมือง ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ เหล่านี้ ถ้าเราจะเขียนหรือเรียกชื่อเต็มอย่างเป็นทางการว่า ข้าราชการพลเรือนการเมือง ข้าราชการพลเรือนตำรวจ ข้าราชการพลเรือนครู ข้าราชการพลเรือนประจำต่างประเทศพิเศษ ดังนี้จะได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ครับ ต้องเขียนหรือเรียกชื่อตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ถาม (๒) ข้าราชการพลเรือน รัฐพาณิชย์ นอกจากข้าราชการในกรมไปรษณีย์ฯ แล้ว ยังมีข้าราชการในกระทรวง ทบวง กรมใดอีกบ้าง

ตอบ ไม่มีครับ

ถาม (๓) ข้าราชการพลเรือนที่ปฏิบัติราชการชายแดน—จังหวัดน่าน และจังหวัดเชียงราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ จนถึงปัจจุบันนี้ (ปฏิบัติงานร่วมกับกองอำนวยการปราบปรามคอมมิวนิสต์) จะมีสิทธิได้เวลาราชการทวีคูณได้หรือไม่ ถ้ามี ใครจะเป็นผู้ดำเนินการให้ และจะดำเนินการอย่างไร

ตอบ เนื่องจากการปฏิบัติ การปราบปรามผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ ในปัจจุบัน มีอยู่หลายฝ่าย ต่างฝ่ายต่างก็อ้างว่าได้ปฏิบัติกรรรม และเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ กระทรวงการคลังจึงได้เชิญผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมพิจารณาวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ แล้วเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๑/ว. ๗๖ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๓ ซึ่งกำหนดไว้ว่า

๑. การรับรองราชการทวีคูณให้แก่ข้าราชการ ซึ่งปฏิบัติงานปราบปรามผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ ไม่ว่ากระทรวงทบวงกรมใด ต้องให้กองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์รับรองให้

๒. เมื่อส่วนราชการเจ้าสังกัด ได้รับแบบรับรองเวลาราชการทวีคูณของข้าราชการในสังกัดตามข้อ ๑ แล้ว ให้เก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอรับบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการผู้นั้น เมื่อออกจากราชการ

ปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

ผู้ตอบ จาก กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง :

วิเชษฐ์	ไม้เรียง	รองอธิบดี	เฉลิมชัย	วสันต์	นิติกรพิเศษ
สนิท	เกษะศิริ	เลขาธิการกรม	ประภัสร์	พุทธรังษี	หัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่
		วิรัตน์ สุวรรณศักดิ์	นิติกรโท	กองบำเหน็จบำนาญ	

ตอบ คุณศิริ สัตตบงกช

ถาม (๑) การสอบคัดเลือกชั้นตรีเป็นชั้นโท บางกรมก็ให้ไปราชการและเบิกเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ตลอดจนค่าพาหนะได้ แต่ทำไมบางกรม เช่น กรมชลประทาน ต้องให้ลาไปสอบ ระเบียบในเรื่องนี้มีอย่างไร และทำไมจึงถือปฏิบัติไม่เหมือนกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นกรณีสอบคัดเลือกด้วยกัน

ตอบ การเดินทางไปสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเป็นชั้นโท ถือเป็นการเดินทางไปราชการ จึงมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้

ถาม (๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ ซึ่งปรากฏว่าได้ผ่านที่ประชุมคณะรัฐมนตรีไปแล้วแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ และได้ส่งไปให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไปนั้น ไม่ทราบว่าขณะนี้คณะกรรมการได้ตรวจพิจารณาว่าพระราชกฤษฎีกานี้ ไปถึงไหนแล้ว ผิดอย่างไร ๆ ก็ขอให้ตลอดออกมาสักทีเถิดครับ ถึงแม้ว่าพวกข้าราชการผู้น้อยจะยังคงเสียเปรียบพวกข้าราชการผู้ใหญ่ อยู่ ดังเช่นพระราชกฤษฎีกาฉบับเก่าก็ตาม ผู้น้อยได้ค่าเช่าบ้าน ๒๒% ส่วนผู้ใหญ่ได้ถึง ๓๐%

ตอบ กำลังจะดำเนินการอย่างรีบด่วนอยู่ครับ

ถาม (๓) ปรากฏว่าขณะนี้ ข้าราชการผู้น้อยทั้งพวกบุตรและพวกนครบาล ต่างก็มีหนี้สินกันคนละมาก ๆ ถ้ารัฐจะช่วยสงเคราะห์เพื่อเอาบุญกันสักที ทั้งนี้โดยการจ่ายเงินสะสมคืนให้เพื่อจะได้เอาไปปล่อยหนี้สินเพื่อความเป็นไทกันสักครั้ง และเพื่อจะได้ไม่ต้องเล่นซ่อนหากับพวกเจ้าหนี้ ในวันสิ้นเดือนดังเช่นทุกวันนี้ กับทั้งจะทำให้ปฏิบัติราชการมี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอบ เป็นข้อเสนอที่ดีครับ

ตอบสมาชิกจังหวัดเลย

ถาม เมื่อออกจากราชการแล้ว ตัวข้าราชการไม่เดินทางไปกลับภูมิลำเนาภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันออกจากราชการ จะเบิกค่าพาหนะและค่าเช่าที่พักกลับภูมิลำเนาได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ เรื่องนี้ยังมีการเข้าใจผิดกันว่า เมื่อข้าราชการออกจากราชการแล้ว ตัวข้าราชการและครอบครัวจะต้องเดินทางไปกลับภูมิลำเนาภายใน ๑ ปี นับแต่วันคำสั่งให้ออกจากราชการ มิฉะนั้น จะไม่มีสิทธิเบิกค่าพาหนะและค่าเช่าที่พัก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด เพราะ

(๑) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ ข้าราชการซึ่งออกจากราชการมีสิทธิที่จะเบิกค่าพาหนะและค่าเช่าที่พัก (ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกไม่ได้) กลับภูมิลำเนาได้ ซึ่งตามปกติแล้วตัวข้าราชการและครอบครัวจะต้องเดินทางไปกลับภูมิลำเนาพร้อมกัน แต่บางกรณีอาจมีความจำเป็นที่ครอบครัวไม่อาจจะเดินทางไปกลับพร้อมได้ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว จึงกำหนดเป็นการผ่อนผันไว้ว่า "...การเดินทางกลับภูมิลำเนา... ถ้ามีความจำเป็นจะนำครอบครัวไปพร้อมกับผู้เดินทางไม่ได้ ให้ผู้เดินทางหรือครอบครัวแล้วแต่กรณีเสนอรายงานแสดงเหตุผลความจำเป็นและกำหนดเวลาที่จะเลื่อนการเดินทางต่อไป....." ฉะนั้น การขอละเลินการเดินทางตามนัยมาตรา ๒๗ จึงมิได้เฉพาะกรณีจำเป็นจะนำครอบครัวไปพร้อมกับผู้เดินทาง ไม่ได้เท่านั้น

ส่วนระยะเวลา ๑ ปีนั้น หมายถึงระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจจะส่งเลื่อนให้สำหรับครอบครัว คือส่งเลื่อนให้ได้ไม่เกิน ๑ ปีเท่านั้น

(๒) สำหรับตัวข้าราชการที่ออกจากราชการ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ มิได้กำหนดเวลาไว้ว่าจะต้องเดินทางไปกลับภูมิลำเนาเมื่อใด การพิจารณาจึงต้องอาศัยหลักกฎหมายทั่วไป คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีมาตรา ๕๔๖ บัญญัติว่า "ถ้าลูกจ้างเป็นผู้ซึ่งนายจ้างได้จ้างเอามาแต่ต่างถิ่นโดยนายจ้างออกเงินค่าเดินทางไปให้ใช้ร้ เมื่อการจ้างแรงงานสิ้นสุดลง

และถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญาแล้ว ท่านว่านายจ้างจะต้องใช้เงินค่า
เดินทางกลับให้ แต่จะต้องเป็นไปดังต่อไปนี้ คือ

(๑)

(๒) ลูกจ้างกลับไปยังถิ่นที่ได้จ้างเอามาภายในเวลาอันสมควร”

ดังนั้น กรณีของข้าราชการ จะเบิกค่าพาหนะค่าเช่าที่พักกลับภูมิลำเนาได้
หรือไม่ จึงต้องพิจารณาตามนัย (๑) และ (๒) ส่วนปัญหาที่ว่า แค่นั้นเป็นการขอ
เดินทางกลับภูมิลำเนาภายในเวลาอันสมควรหรือไม่ เป็นปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งจะต้อง
พิจารณาจากกรณีของเรื่องเป็นกรณี ๆ ไป

ตอบสมาชิกจังหวัดสงขลา

ถาม ข้าราชการที่ลาป่วยเกินกำหนดวันลาจนไม่ได้รับเงินเดือน จะถือว่ามียาได้ตาม
ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหรือไม่เช่น
ก. กับ ข. เป็นสามีภรรยาโดยเป็นข้าราชการทั้งสองคน มียาได้คือเงินเดือน
รวมกันเกิน ๒,๗๕๐ บาท ถ้าเกิด ก. ป่วยและได้ลาจนเกินกำหนด ๑๒๐ วัน จึง
ไม่ได้รับเงินเดือนในระหว่างที่ลาเกิน ดังนั้น ข. ภรรยาจะมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล
ได้หรือไม่ ถ้าปรากฏว่าเงินเดือนของภรรยาฝ่ายเดียวอยู่ในเกณฑ์ที่จะมีสิทธิเบิกได้

ตอบ ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.
๒๕๑๑ ข้อ ๕ กำหนดไว้ว่า “ข้าราชการผู้มีรายได้น้อยของตนเองและของคู่สมรสรวม
กันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย และมีสิทธิ
ได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของตนเองและครอบครัวตามระเบียบนี้”
และคำว่า “รายได้น้อย” หมายความว่า เงินเดือน ค่าจ้าง.....ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการได้
รับจากทางราชการ.....” ดังนั้น ครอบครัวของทางราชการผู้ใดที่มีรายได้น้อยของ
ตนเองและของคู่สมรสรวมกันเกินกว่า ๒,๗๕๐ บาทแล้ว ไม่ถือว่าเป็นครอบครัวที่จะ
ได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบนี้กรณีตามปัญหา ถ้าสามีภรรยารับราชการมีเงินเดือน
รวมกันเกินกว่า ๒,๗๕๐ บาท สามีป่วยและลาป่วยจนไม่ได้รับเงินเดือน กรณีเช่นนั้น
ในช่วงระยะเวลาที่สามีไม่ได้รับเงินเดือน สามีก็ไม่มีรายได้ เพราะสามีไม่ได้รับ
เงินเดือนจากทางราชการ ฉะนั้น ถ้ารายได้ของภรรยาคนเดียวอยู่ในข่ายที่จะเบิกได้
ตามระเบียบ สามีหรือภรรยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ย่อมมีสิทธินำค่ารักษาพยาบาลมาขอ
เบิกได้

กฎหมายและระเบียบใหม่

มีกฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้

๑. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นำร่องชั้น ๒
๒. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงบประมาณ และกรมป่าไม้
๓. ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เรื่องหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือสถานศึกษาอื่นซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) เพิ่มเติม
๔. ก.พ. ได้รับรองปริญญาและประกาศนียบัตรชั้นสูงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตาม กฎ ก.พ.

กฎหมาย

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๓ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นำร่องชั้น ๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๒. ผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นำร่องชั้น ๒ จากกรมเจ้าท่า ตามกฎหมายว่าด้วยการนำร่อง จะบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานนำร่องได้ ไม่สูงกว่าชั้นเอก อันดับ ๑ ขึ้น ๓,๓๕๐ บาท

ข้อ ๓. การบรรจุให้ดำเนินการโดยวิธีสอบคัดเลือก การตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการ หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือกฎ ก.พ. ฉบับที่จะประกาศใช้แทนต่อไป

ข้อ ๔. การปรับปรุงเข้าชั้น การเลื่อนอันดับ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎ ก.พ. ว่าด้วยการนั้นแล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๑ วันที่ ๑๘ พ.ค. ๒๕๑๔

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมที่ดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๔๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ข้อ ๓. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ช่างพิมพ์จัตวา พนักงานที่ดินอำเภอจัตวา	เสมียนพนักงาน ,,	ที่ทำการที่ดินอำเภอ ใน- ฐานะหัวหน้าส่วนราชการ ที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
เจ้าพนักงานที่ดินผู้ช่วย ช่างพิมพ์ตรี บุคลากรตรี พนักงานที่ดินตรี พนักงานที่ดินอำเภอตรี	ประจำแผนก ,, ,, ,, ,,	ที่ทำการที่ดินอำเภอใน- ฐานะหัวหน้าส่วนราชการ ที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก สำนักงานที่ดินจังหวัดใน- ฐานะ หัวหน้าแผนก สำนักงานที่ดินสาขา ใน- ฐานะหัวหน้าแผนก
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดโท	หัวหน้าแผนก	
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดโท (สาขา)	หัวหน้าแผนก	
เจ้าพนักงานที่ดินผู้ช่วยโท พนักงานที่ดินอำเภอโท	,, ,,	ที่ทำการที่ดินอำเภอ ใน- ฐานะหัวหน้าแผนก

๑๖ กฎหมายและระเบียบใหม่

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
หัวหน้าสายสำรวจที่ดิน	หัวหน้าแผนก	
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเอก	หัวหน้ากอง	สำนักงานที่ดินจังหวัด ใน- ฐานะ หัวหน้ากอง
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเอก (สาขา)		สำนักงานที่ดินสาขา ใน- ฐานะ หัวหน้ากอง
ผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน	,	
ผู้อำนวยการส่วน	ผู้อำนวยการกอง	ส่วนในฐานะผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๑๔

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๕ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ในสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๓๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
เลขานุการตรี (ฝ่ายเศรษฐกิจและการคลัง)	หัวหน้าแผนก	
เลขานุการกรม	หัวหน้ากอง	สำนักงานเลขานุการ ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้ช่วยที่ปรึกษาเศรษฐกิจการคลัง	„	
ที่ปรึกษาเศรษฐกิจและการคลัง	รองอธิบดี	
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	„	
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อธิบดี	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๑๔

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๖ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานประมาณ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานประมาณ ส่วนนายกรัฐมนตรื

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๘๓ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

พนักงานงบประมาณตรี

พนักงานงบประมาณโท

พนักงานงบประมาณเอก

พนักงานงบประมาณพิเศษ

ผู้อำนวยการส่วน

เทียบกับตำแหน่ง

ประจำแผนก

หัวหน้าแผนก

หัวหน้ากอง

ผู้อำนวยการกอง

„

เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา

ส่วนในฐานะผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๗ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๗ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมบำนาญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมบำนาญ กระทรวงเกษตราธิการ

ข้อ ๒. โหยกเล็กกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ผู้ช่วยพนักงานบำนาญจัตวา	เสมียนพนักงาน	
พนักงานบำนาญจัตวา	„	
บำนาญอำเภอจัตวา	„	ส่วนราชการ บำนาญประจำอำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
ช่างเครื่องยนต์ตรี	ประจำแผนก	
บุคลากรตรี	„	
พนักงานบำนาญตรี	„	
บำนาญอำเภอตรี	„	ส่วนราชการบำนาญประจำอำเภอในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
พนักงานบำนาญโท	หัวหน้าแผนก	
บำนาญอำเภอโท	„	ส่วนราชการบำนาญประจำอำเภอในฐานะหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยบำนาญจังหวัดโท	„	

๘๐ กฎหมายและระเบียบใหม่

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
บ้ำไม้จังหวัดโท	หัวหน้าแผนก	ส่วนราชการบ้ำไม้ประจำจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยบ้ำไม้เขตโท พนักงานบ้ำไม้เอก	หัวหน้ากอง	
บ้ำไม้จังหวัดเอก	„	ส่วนราชการบ้ำไม้ประจำจังหวัด ในฐานะหัวหน้ากอง
บ้ำไม้เขตเอก	„	ส่วนราชการบ้ำไม้เขตในฐานะ หัวหน้ากอง
ผู้เชี่ยวชาญทางผลิตภัณฑ์บ้ำไม้	รองอธิบดี	
ผู้เชี่ยวชาญทางพฤกษศาสตร์บ้ำไม้	„	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๖๑ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

เรื่อง หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตร
วิชาชีพจากสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือสถานศึกษาอื่น
ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) เพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ออกตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ประกาศหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือสถานศึกษาอื่น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี อันได้ ๑ เพิ่มเติม ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เรื่องหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการหรือสถานศึกษาอื่น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ฉบับวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๔๙๕ ดังต่อไปนี้

ภาคปฏิบัติการ

วิชาชีพพิเศษเฉพาะตำแหน่งที่เกี่ยวกับการช่างภาพ

๑. ความรู้ในวิชาช่างภาพไม่ต่ำกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแผนกวิชาช่างภาพ ในหัวข้อต่อไปนี้

- (ก) เทคนิคการถ่ายภาพยนตร์ และปฏิบัติการเกี่ยวกับภาพยนตร์
 - (ข) เทคนิคการถ่ายภาพนิ่ง การล้าง การอัด การขยายภาพ และการระบายสีภาพ
 - (ค) การใช้เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพนิ่ง และเครื่องมืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฉายภาพ
 - (ง) การเก็บรักษาเครื่องมือเกี่ยวกับการถ่ายภาพ เครื่องมือเกี่ยวกับการฉายภาพ และเครื่องมืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ทั้งคำถาม ๑๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๒. ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการ

ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่จะได้รับแต่งตั้ง

(ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

วิชาชีพพิเศษเฉพาะตำแหน่งที่เกี่ยวกับครูช่าง

๑. ความรู้ในวิชาช่างไม่ต่ำกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขานั้น ๆ โดยให้แยกสอบตามสาขาต่าง ๆ ดังนี้

- (ก) สาขาช่างกลโรงงาน
“วิชาช่างกลโรงงาน หรือช่างโลหะ หรือช่างกลโลหะ”
 - (ข) สาขาช่างเครื่องยนต์
“วิชาช่างยนต์”
 - (ค) สาขาช่างไม้และก่อสร้าง
“วิชาช่างก่อสร้าง ช่างไม้อุตสาหกรรม หรือช่างครุภัณฑ์”
 - (ง) สาขาช่างไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์
“วิชาช่างไฟฟ้าและไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์”
- (ทั้งคำถาม ๑๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๒. ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการ

ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง
(ให้เวลาทำตอบ ๑ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

วิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งที่เกี่ยวกับการผลิต

๑. ความรู้เกี่ยวกับการผลิต ในหัวข้อต่อไปนี้

- (ก) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตและการจ้าง
 - (ข) ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานผลิต เช่น การทำบัญชี การตรวจสอบและการควบคุม
- (ทั้งคำถาม ๑๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๒. ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง
(ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

วิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งที่เกี่ยวกับการสืบตลาด

๑. ความรู้เกี่ยวกับการสืบตลาด ในหัวข้อต่อไปนี้

- (ก) ความรู้เกี่ยวกับสินค้าสำคัญของประเทศ
 - (ข) ความรู้เกี่ยวกับตลาดและวิธีการตลาด
 - (ค) ความรู้เกี่ยวกับคนกลาง
 - (ง) เทคนิคเกี่ยวกับการสืบตลาด
- (ทั้งคำถาม ๑๐ ข้อ ให้เวลาทำตอบ ๓ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

๒. ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการ

ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง
(ให้เวลาทำตอบ ๑ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ ประกาศนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๑ วันที่ ๑๔ พ.ค. ๒๕๑๔

ระเบียบ

ที่ สร. ๐๙/๐๓/ว.๕

สำนักงาน ก.พ.

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๑๔

เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพของมหาวิทยาลัย
เรียน

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นสูงของมหาวิทยาลัยว่าเป็นปริญญาหรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามกฎ ก.พ. ดังนี้

๑. ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) ของคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ว่าเป็นปริญญาซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒
(พ.ศ. ๒๕๑๓)

๒. ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรม สาขาเคมี และสาขาแร่ของคณะวิศวกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าเป็นปริญญาซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๒)
แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

๓. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์เคมี และเคมีคัลฟิสิกส์ของบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นปริญญาซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๕) แห่งกฎ ก.พ.
ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

๔. ประกาศนียบัตรชั้นสูง (พิเศษการแพทย์) สาขาวิชารังสีวิทยา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล ว่าเป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๑ แห่งกฎ ก.พ.
ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) โสรัจ สุจริตกุล

นายโสรัจ สุจริตกุล

รองเลขาธิการ ก.พ. ทำการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

ไทย..... มีงานพระราชพิธีรัชดาภิเษก เมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔ ในโอกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติมา บรรจบครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ นับเป็นงานรัชดาภิเษกครั้งที่ ๒ ครั้งแรกใน รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) — จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยท่านผู้หญิงจงกล และ คณะเดินทางเยือนประเทศมาเลเซีย ๓ วันตามคำเชิญของรัฐบาลมาเลเซียเมื่อ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๔ ได้เข้าเฝ้า ยัง คี เปอร์ตวน อากง กษัตริย์แห่ง มาเลเซีย ณ อิสตาน่า เนการา หรือพระตำหนักที่ประทับ

เขมร..... การสู้รบอย่างดุเดือดกระเบิดขึ้นในบริเวณที่อันเต็มไปด้วยหนองบึง ห่างไปทาง ตะวันออกเฉียงเหนือกรุงพนมเปญ ๑๒ ไมล์ เมื่อ ๔ มิถุนายน เมื่อกอง ทหารเวียตนามเหนือและเวียตกงเข้าปะทะต่อสู้กับทหารเขมร จุดที่มีการสู้รบ อย่างหนักได้แก่หมู่บ้านไพรทม ทหารเขมรที่ปฏิบัติการทางค้ำยันเป็นทหาร “เขมรกรอม” ซึ่งได้รับการฝึกอบรมจากสหรัฐในเวียตนามใต้

อินเดีย..... สถานการณ์ทางพรมแดนอินเดียติดต่อกับปากีสถาน กำลังประสบความยุ่งยาก เพราะมีผู้ลี้ภัยชาวปากีสถานตะวันออกหลังไหลเข้าไปมากกว่า ๔ ล้าน ๕ แสนคนแล้วต่างอาศัยกันอย่างยัดเยียด ทำให้เกิดอหิวาตกโรคระบาดพร่า ชีวิตผู้คนไปแล้วมากกว่า ๓ พันคน

เวียตนามใต้..... พันตรีไมวันโซ ผู้เป็นพี่น้องฝาแฝดกับ นายไมวันโบ เอกอัครราชทูต เวียตนามเหนือประจำฝรั่งเศสให้สัมภาษณ์ในที่ประชุมหนังสือพิมพ์ว่า เขา

เอาใจออกห่างจากรัฐบาลเวียตนามเหนือ และเข้าสวามิภักดิ์ต่อรัฐบาลเวียตนามใต้ เพราะเบื่อหน่ายชีวิตคอมมิวนิสต์ และไม่เชื่อว่าพรรคคอมมิวนิสต์จะประสบความสำเร็จในที่สุด การแปรภักดิ์ครั้งนี้ ไม่อาจรู้ได้เหมือนกันว่าจะเป็นเหตุให้พี่ชายของเขาถูกปลดจากตำแหน่งหรือไม่ พันตรีไมวันโซ รับไซ้พรรคคอมมิวนิสต์เวียตนามเหนือมาเป็นเวลา ๒๑ ปี และถูกทหารอเมริกันจับเป็นเชลย ปี ๒๕๑๒

ญี่ปุ่น..... นายวิลเลียมโรเจอร์ส รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสหรัฐ และนายอาอิชิ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศญี่ปุ่น ได้ตกลงกันเกี่ยวกับรายละเอียดในการที่สหรัฐจะมอบคืน เกาะโอกินาวาและเกาะอื่น ๆ ทางภาคตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกให้แก่ญี่ปุ่น เกาะต่าง ๆ เหล่านั้น สหรัฐยึดครองเอาไว้ตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้ลงนามสนธิสัญญาว่าด้วยการมอบคืนเกาะโอกินาวาแก่ญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔ โดยกระทำพร้อมกันทั้งในกรุงวอชิงตันและกรุงโตเกียว การมอบคืนเกาะโอกินาวาจะมีขึ้นในวันที่ ๑ กรกฎาคมศกหน้า เกาะโอกินาวาจะปลอดจากอาวุธปรมาณูเมื่อสหรัฐคืนเกาะนั้นให้ญี่ปุ่น สหรัฐยึดครองหมู่เกาะริวกิวไว้รวม ๑๓๕ แห่ง แต่สหรัฐยังจะครองฐานทัพเหล่านั้นไว้ ๔๔ แห่ง นอกนั้นจึงมอบคืนให้แก่ญี่ปุ่น

เกาหลีใต้..... นักบินเกาหลีเหนือซึ่งขับเครื่องบินขับไล่แบบ มิก ๑๕ ไปลงในเกาหลีใต้ เมื่อ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๓ ได้ปรากฏตัวในที่ประชุมหนังสือพิมพ์ที่กรุงเชอูลเป็นครั้งแรกเมื่อ ๓๑ พฤษภาคมนี้ และแจ้งว่าเขาต้องการออกไปให้พ้นเกาหลีเหนือด้วยเจตนาที่มีอยู่ตั้ง ๒ ปีแล้ว เขาสนใจขับเครื่องบินไปลงเกาหลีใต้ มิใช่สาเหตุจากการหลงทางเช่นที่เกาหลีเหนืออ้าง

— ประธานาธิบดีปักจุงอี แห่งเกาหลีใต้ แต่งตั้งให้ นายกิมจองฟิล ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนใหม่เมื่อ ๓ มิถุนายน บุคคลผู้นี้เป็นผู้ที่ร่วมงานใกล้ชิดกับคนหนึ่งของประธานาธิบดีปักจุงอี

ฟิลิปปินส์..... นายคาร์โลส ที. การ์เซีย วัย ๗๔ ปี ผู้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ คนที่ ๖ ได้ถึงอสัญกรรมที่กรุงมนิลาเมื่อ ๑๔ มิถุนายน นายการ์เซียเพิ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานการประชุมร่างรัฐธรรมนูญของฟิลิปปินส์ เมื่อไม่นานมานี้

อิสราเอล..... คณะรัฐมนตรีอิสราเอลประชุมพิจารณา สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือระหว่างอียิปต์กับไซเวียตฉบับใหม่ซึ่งมีผลใช้บังคับ ๑๕ ปี เมื่อ ๖ มิถุนายน นางโกลดา เมร์ นายกรัฐมนตรีอิสราเอลกล่าวว่า สนธิสัญญานี้จะทำให้ไซเวียตกลายเป็นประเทศบริวารไซเวียตในตะวันออกกลาง

ยุโรป

ไซเวียต..... มนุษย์อวกาศของไซเวียตทั้งสามประจำยานอวกาศไซลุสที่ ๑๑ ที่ได้ส่งขึ้นโคจรในห้วงอวกาศเมื่อ ๖ มิถุนายน ได้นำยานอวกาศของตนเข้าเชื่อมกับสถานีอวกาศซาลูตในวันรุ่งขึ้น หลังจากที่ดินานอวกาศแห่งนั้นได้ส่งขึ้นสู่อห้วงอวกาศตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน สกก่อน ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการวางแผนในระยะยาวสำหรับการเดินทางในห้วงอวกาศอนาคต นักบินทั้งสามได้เข้าไปอยู่ในสถานีอวกาศซาลูตและโคจรไปในห้วงอวกาศตามปกติ

อัฟริกาใต้..... นายเฟอร์สเตอร์ นายกรัฐมนตรีอัฟริกาใต้ ปฏิเสธไม่ยอมรับฟังคำตัดสินของศาลโลกที่กรุงเฮก ซึ่งอ้างว่าการที่อัฟริกาใต้ปกครองดินแดนนามิเบีย หรือ อัฟริกาตะวันตกนั้นเป็นการผิดกฎหมาย และให้ถอนตัวออกจากดินแดนนั้น ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นอาณานิคมของเยอรมัน คำตัดสินของศาลโลกได้รับเสียงส่วนข้างมาก ๑๖ ต่อ ๒ และได้พิจารณาตามมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ แต่อัฟริกาใต้ไม่ยอมทำตาม อ้างว่าสหประชาชาติไม่มีสิทธิ์ที่จะบีบบังคับ นายเฟอร์สเตอร์ กล่าวถึงคำพิพากษาของศาลโลกว่า การตัดสินของศาลโลกมีลักษณะเป็นเพียงให้คำปรึกษา โดยไม่มีฐานะที่จะบังคับใช้เป็นกฎหมายแต่อย่างใด.

บรรณาธิการแถลง

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีรัชดาภิเษก วารสารข้าราชการได้อัญเชิญกระแสพระราช-
ดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งตรัสตอบแก่ทหาร ตำรวจ พลเรือน คณะทูตานุทูต
และปวงชนชาวไทย มาเพื่อเป็นสิริมงคลแก่สมาชิกโดยทั่วถึงกัน

เนื่องด้วยได้มีสมาชิกหลายท่านที่ได้อบรมเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้
ขอให้มคอธมนั้นแนะแนวคำถาม—คำตอบ วิชากฎหมายอันเป็นวิชาหลักในคณะนิติศาสตร์ เพื่อ
สนองความต้องการของสมาชิกผู้รักความก้าวหน้า คณะผู้จัดทำวารสารยินดีจะจัดให้ แต่ใคร่ขอ
คำแนะนำและความคิดเห็นจากท่านสมาชิกทุกท่านด้วย หากท่านมีความเห็นประการใด ขอให้
โปรดแจ้งให้กองบรรณาธิการทราบด้วย จักขอบคุณมาก

ท่านสมาชิกโปรดทราบ ด้วยมีข้อความที่น่าสนใจพิมพ์ในฉบับประจำเดือน พฤษภาคม
๒๕๑๔ หน้า ๖๙ มีคำพิพากษาที่ควรแก่คือ “เลขานุการคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” ขอให้
แก้เป็น “เลขาธิการคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” ด้วย และขอขอบคุณคุณโกวิท สุวรรณรูป
สมาชิกเลขที่ ๒๓๓๕ ศาลากลางจังหวัดชลบุรี ที่ได้แจ้งเรื่องนี้มาให้ทราบไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณผู้มีส่วนช่วยให้ความรู้ในค่านิยมและการปฏิบัติการณ์ในวารสารฉบับนี้
คือ ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์ พันตรี อรรถ วิชัยกุล ดร. บรรพต วีระชัย คุณโสรัจ แสนศิริพันธ์
ดร. ธนู แสงวงศ์ คุณดนัย สุขศรี คุณสุจิต พัวศิริ และคุณกฤตศรี สามะพุทธิ

ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณ คือ โรงงานยาสูบ บริษัทไทยน้ำทิพย์ บริษัทโรงกลั่น
น้ำมันไทย บริษัทอู่กองบรรจุก๊าซ บริษัท T.W.A และบริษัท B.O.A.C ไว้ในโอกาสนี้ด้วย